

ΙΛΙΣΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΤΕΧΝΗ

«Όπως δεν μπορεί κανείς με αδύνατο και ασθενικό μάτι να δει το φως του ήλιου, έτσι και περισσότερο δεν μπορεί κανείς ν'αντικρύσει την αλήθεια με ασθενική και αδύνατη διάνοια».

Πηγίνου

ΕΤΟΣ 48ον

ΤΕΥΧΟΣ 253

ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

Σελ.

Η Γοητεία της Ανθρώπινης Σχέσης	1
Γ. Σιβρής: Το Όραμα της Αλλαγής	3
Α. Μπέξαντ: Η Μελέτη από Θεοσοφική Άποψη	7
Αγγ. Σικελιανός: Ύμνος στη Παναγία.....	11
Κρισναμούρτι: Περί Αγάπης	13
Ε. Maitland: Τα Ερμητικά βιβλία και η Σημασία τους.....	18
Κόρη Κόσμου - Διάλογοι Αιώνιας Σοφίας	23
Δ. Ιωαννίδης: Πραγματικότητα και Αλήθεια	25
Κ. Γρηγοριάδης: Ο Εορτασμός των Ηλιοστασίων	29
Γ. Σιβρής: ΙΛΙΣΟΣ - Ένα πνευματικό σύμβολο	34
Η. Τζοβάρα - Ζάραγκα: Τί κατέστησε το φυτό ιερό	37
Αγγ. Κατσουράκη: Ο Δημιουργικός Ρόλος των Σκέψεων στη ζωή μας	40
Ε. Μπλαβάτσκυ: Το Πνεύμα και η Αθανασία	45
Ο Λωτός - Ένα Παγκόσμιο Σύμβολο	48
Σουφισμός	52
S. Narayan: Η Ορθή Έννοια του Καθήκοντος	53
Μουσωνίου : Περί Τροφής	57
Εις Μνήμην	60
Πρόγραμμα Ομιλιών	61
Μεταξύ μας	63

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΧΕΙΜΑΡΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

Βουκουρεστίου 25 Κωδ. Ταχ. 106 71, Αθήνα Τηλ. 210 36.20.702 - 210 36.10.961

Fax: 210 36.10.961

Διανέμεται δωρεάν εις τα μέλη

Ιδρυτής + ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ιδιοκτησία - Έκδοση: Θεοσοφική Εταιρεία εν Ελλάδι

Διευθυντής: Γεώργιος Σιβρής

Επιμέλεια ύλης: Κρ. Ιωαννίδου, Ιφ. Κασταμονίτη

Έτος 48ον, Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2003, Τεύχος 253

Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Οι ανθρώπινες σχέσεις είναι το άλας της ζωής. «Η ζωή είναι σχέση», λέγει ο Κρισναμούρτι, «χωρίς σχέσεις η ζωή μοιάζει με απέραντη έρημο».

Ο άνθρωπος δεν μπορεί να ζει μόνος του, είναι υποχρεωμένος να σχετίζεται.

Έτσι τον έπλασε ο Δημιουργός του.

Μία ζωή σε απομόνωση είναι μία ζωή νεκρή. Οι ανθρώπινες σχέσεις μοιάζουν με ευαίσθητο λουλούδι που χρειάζεται φροντί-

δα, περιποίηση και καλλιέργεια για να ανθίσει και να σκορπίσει το άρωμά του. Εάν το αφήσεις απεριποίητο θα μααραθεί.

«Μέσα από τις σχέσεις αναπτύσσονται τα ευγενή ανθρώπινα αισθήματα και εκδηλώνεται η θερμή της αγάπης».

«Μέσα από τις σχέσεις επιτυγχάνεται η αυτο-γνωσία» .

Οι ανθρώπινες σχέσεις δεν είναι στατικές και δεν περιορίζονται από το χρόνο. Επιδέχονται συνεχή και απεριόριστη βελτίωση.

Ο χθεσινός εχθρός μπορεί να γίνει αυριανός φίλος. Και αυτό είναι το μεγαλείο των σχέσεων. Ευτυχής είναι εκείνος που η καρδιά του είναι ανοικτή και γεμίζει από δάκρυα συγκίνησης και αισθήματα φιλίας και συμπάθειας προς τον πλησίον. Ευτυχής είναι εκείνος που αισθάνεται τη χαρά της ψυχικής προσέγγισης και δε νοιώθει κακία για κανένα.

Ευτυχής είναι εκείνος που έχει γεμάτη καρδιά και άδειο νου, διότι μόνο τότε νοιώθει την ομορφιά της ζωής που τον περιβάλλει.

Ο νους καταστρέφει τις σχέσεις, διότι εξαπατά τη καρδιά.

«Η σκέψη είναι η αιτία της χωριστικότητας μεταξύ των ανθρώπων. Στο τελείωμα της σκέψης υπάρχει η σχέση και η φιλία».

«Από εκείνα τ'αγαθά που η σοφία δημιουργεί για την ευτυχισμένη ζωή, το μεγαλύτερο είναι η φιλία».

ΕΠΙΚΟΥΡΟΥ (Κύρια Δόξαι 27)

«Η συμφωνία αντιλήψεων δημιουργεί φιλία»

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ (Ηθικά Νικομ 1157α)

«Σ'αυτούς που είναι ευτυχισμένοι, όλοι οι άνθρωποι είναι φίλοι»

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ (Γν.μον 507)

ΘΕΟΣΟΦΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Γ. Σιβρής

Επί αναρρίθμητους αιώνες ο άνθρωπος ζεί με τη προσδοκία και την ελπίδα μιας αλλαγής. Οραματίζεται μία διαφορετική ζωή και δεν είναι ποτέ ευχαριστημένος με αυτό που υπάρχει, δεν είναι ποτέ ικανοποιημένος με αυτό που έχει. Στην αναζήτησή του αυτή έχει εμπλακεί σε ένα φαύλο κύκλο, και στην πραγματικότητα δεν γνωρίζει τι θέλει. Πιστεύει ότι θα βρεί την ευτυχία στην ευχαρίστηση και κινούμενος από τη δίψα της απληστείας, καταφεύγει στο κυνήγι του πλούτου, της απόλαυσης, και της απόκτησης περιπτών γνώσεων. Διαρκώς συσσωρεύει και διαρκώς είναι άδειος, όπως οι Δαναΐδες που αντλούσαν συνεχώς ύδωρ δι'απύθμενων δοχείων. Και αυτό οφείλεται στην ακόρεστη επιθυμία του για πλούτη, για δόξα για εμπειρίες, κ.ο.κ. Όπως όμως λέγει ο Σενέκας: «**Όσα περισσότερα έχει κανείς τόσα περισσότερα θέλει, η ανθρώπινη βουλιμία δεν ικανοποιείται ποτέ**» και συμπεραίνει ότι **«πτωχός δεν είναι αυτός που έχει λίγα, αλλά εκείνος που θέλει πολλά»**. Αυτή είναι η δυστυχία του ανθρώπου, να έχει πλούτη, να έχει δόξα και άλλα πολλά και να αισθάνεται πτωχός, να αισθάνεται άδειος, διότι το πολυκέφαλο τέρας που έχει μέσα του, και που δεν είναι άλλο απ'τη Λερναία Ύδρα της Μυθολογίας, είναι αχόρταγο κι' όσα περισσότερα του δίνεις τόσα περισσότερα θέλει.

Αυτή είναι σήμερα η εικόνα της κοινωνίας, που αντανακλά την εσωτερική κατάσταση του ανθρώπου. Αυτή είναι η καθιερωμένη αντίληψη περί της «προόδου» να θεωρείται η «αύξηση» επιτυχία και η «μείωση» αποτυχία σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης

δραστηριότητας. Έχει όμως διερωτηθεί κανείς μέχρι που μπορεί να φθάσει μία «επιτυχία», όπως την αντιλαμβάνεται η κοινή γνώμη; Η εάν, η τυφλή και επικίνδυνη αυτή αναρρίχηση του ανθρώπου, η τάση του για αιπό- εκπλήρωση, τον οδηγήσει στην από-καταστροφή; Διότι κάθετι που δεν έχει όρια, που δεν έχει τέλος, οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στον όλεθρο, και η μανία για αυτοεκπλήρωση προκαλεί αδιάκοπη σύγκρουση και ατέλειωτη λύπη, όπως λέγει και ο Κρισναμούρτι.

Έχοντας λοιπόν φθάσει ο άνθρωπος στο δραματικό αυτό αδιέξοδο, που ο ίδιος έχει δημιουργήσει, μήπως θα πρέπει να αναρωτηθεί, όπως, λέγει και πάλι ο Κρισναμούρτι, **«Εάν υπάρχει κάτι πέρα από τον εαυτό του, κάτι πέρα από την υλική του καλοπέραση, κάτι που το ονομάζουμε αλήθεια ή Θεό, ή πραγματικότητα, μία κατάσταση πέρα από το χρόνο, κάτι που δεν μπορεί να κλωνιστεί από τις περιστάσεις, από τη σκέψη ή την ανθρώπινη διαφθορά;»**

Με αυτό το σκεπτικό προβάλλει σαν επιτακτική η ανάγκη της αναζήτησης ενός άλλου τρόπου ζωής, μιας διαφορετικής πορείας, που εσωτερικά διαγράφεται σαν ένα νοερό ταξίδι της ψυχής από το σκοτός προς το φως.

Στα πλαίσια αυτής της αναγκαιότητας κινείται και η Θεοσοφική Εταιρία, για να συμβάλλει με τη διδασκαλία και τη δραστηριότητά της, κατά το μέτρον του δυνατού, στην ηθική αποκατάσταση του ατόμου και δι' αυτής, στη ποιοτική αναβάθμιση της κοινωνίας.

Είναι παγκοίμως παραδεκτόν ότι, χωρίς τη πνευματική αναγέννηση του ανθρώπου δεν είναι δυνατόν να υπάρξει πρόοδος για την αποκατάσταση των ηθικών αξιών στη κοινωνία. Η εσωτερική κατάσταση του ανθρώπου καθρεφτίζεται στη καθημερινή ζωή του και διαμορφώνει το κοινωνικό περιβάλλον, το οποίο στην εποχή μας χαρακτηρίζεται ως ζοφερότατον.

Σε πρόσφατη ομιλία της η Πρόεδρος της Παγκοσμίου Θεοσοφικής Εταιρίας, Ράντα Μπερνιέ, αναφερόμενη στο αναμορφωτικό έργο της Θεοσοφικής Εταιρίας είτε μεταξύ άλλων και τα εξής:

«Δεν μπορώ να συνοψίσω το σκοπό της Εταιρίας καλύτερα από το να χρησιμοποιήσω τις λέξεις: ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ, την εσωτερική επανάσταση δια της οποίας επιτυγχάνεται η εξυγίανση της διανοίας». Και αυτό αναλυτικότερα σημαίνει την αλλαγή προσανατολισμού της διανοίας από τη παρούσα περιορι-

στική κατάσταση της προς τη σοφία της ψυχής, από την οποία και μόνο μπορεί να προέλθει ορθή δράση. Μία διάνοια που βρίσκεται σε πλάνη δεν είναι δυνατόν να ενεργεί σωστά. Με αυτή την έννοια, η πνευματική αναγέννηση του ανθρώπινου είδους θεωρείται επιβεβλημένη και υψίστης σπουδαιότητας, εάν θέλουμε να διαμορφώσουμε μια κοινωνία ειρηνική και ανθρώπινη.

Το ερώτημα που τίθεται εύλογα από πολλούς είναι το εξής: «Γιατί, αφού κάτι τέτοιο θεωρείται αναγκαίο και επιβεβλημένο για την ευημερία του κόσμου δεν το βλέπουμε να πραγματοποιείται; Γιατί μέχρι τώρα η ανθρωπότητα δεν μπόρεσε να ξεπεράσει τους περιορισμούς της και συνεχίζει να βρίσκεται πολιτιστικά, σε απελπιστικά χαμηλό επίπεδο; Γιατί δεν μπόρεσε ν'αλλάξει τη δομή της κοινωνίας και συνεχίζει να ζει ύστερα από πολλούς αιώνες σ'ένα χαώδη κόσμο που μαστίζεται από συγκρούσεις και τρομακτικούς πολέμους;»

Η απάντηση που δίδεται στο ερώτημα αυτό είναι η εξής : «Διότι ο άνθρωπος εξ αιτίας της αγνοίας του, προσπαθεί να επιφέρει μια θεμελιώδη και ριζική μεταμόρφωση με λανθασμένα μέσα. Προσπαθεί να αλλάξει τα πράγματα εξωτερικά στην επιφάνεια, ενώ το πρόβλημα είναι εσωτερικό, και προέρχεται από την εγωκεντρική οντότητά του». Ο νους, που θεωρείται ο δημιουργός του προβλήματος, δεν μπορεί να προκαλέσει μια βαθιά εσωτερική επανάσταση, πρέπει ο ίδιος ν'αναμορφωθεί από τη θαυματουργή δύναμη του πνεύματος. Χωρίς την ενεργοποίηση της πνευματικής φύσης του ανθρώπου από το πνευματικό κόσμο, δεν είναι δυνατόν να συντελεστεί ένα υπεράνθρωπο μεταμορφωτικό θαύμα. Μόνος του ο άνθρωπος είναι απελπιστικά ανήμπορος να επιφέρει την οποιαδήποτε ουσιαστική αλλαγή στην καρδιά του προβλήματος, που είναι η ατελής ανθρώπινη φύση.

Το έργο της αυτό-γνώσης, στο οποίο μας προτρέπουν να επιδοθούμε με ζήλο και αυταπάρνηση όλες ανεξαιρέτως οι παραδόσεις, συνίσταται στην ανακάλυψη και συνειδητοποίηση του αληθινού εαυτού μας, της θείας υποστάσεώς μας, η οποία βρίσκεται ενταφιασμένη μέσα μας, φυλακισμένη από την κατώτερη υλική υπόστασή μας. Μόνον μέσω αυτού του παράγοντα που είναι η αθάνατη ψυχή, θα μπορέσει ο άνθρωπος να γνωρίσει την Αλήθεια ή τον Θεό. **«Διότι το όμοιον μόνον δια του ομοίου διαγιγνώσκει-**

ται», όπως λέγει ο Ερμής ο Τρισμέγιστος. Με το γνωστό που είναι ο νους δεν μπορούμε να συλλάβουμε το άγνωστο, κατά το βαθυστόχαστο Πλάτωνα και με το μέρος που είναι η περιοριστική σκέψη δεν μπορούμε να συλλάβουμε το όλον, που είναι η απεραντοσύνη του πνεύματος.

Ο άνθρωπος, λοιπόν, βυθισμένος στο σκότος της πλάνης και της άγνοιας, προσπαθεί να λύσει τα χρονίζοντα προβλήματά του χρησιμοποιώντας την υλιστική σκέψη και αγνοώντας την ύπαρξη του θείου εαυτού του και του Θεού. Γι' αυτό κι αποτυγχάνει. Διότι, όπως λέγει και πάλι ο Σενέκας.

«Είναι διαπιστωμένο ότι κανένας άνθρωπος δεν είναι καλός χωρίς το Θεό. Και κανείς δεν δύναται να ανυψωθεί υπεράνω της μοίρας εάν δεν έχει βοήθεια από το Θεό».

Ο διδάσκαλος Ιησούς απαντώντας στο ερώτημα: Τις δύναται να σωθεί, είπε: **«Τα αδύνατα παρά ανθρώποις είναι δυνατά παρά τω Θεώ».** Και ο σύγχρονός μας Κρισναμούρτι, παραφράζοντας τη ρήση αυτή του ευαγγελίου επισημαίνει : **« Το θαύμα της εσωτερικής μεταμόρφωσης, που θεωρείται ως η υψίστη ευλογία, δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί χωρίς να υπάρξει μια άμεση εμπειρία της Αλήθειας ή του Θεού, ή όπως αλλιώς θέλετε να το πείτε. Χωρίς το Αληθές η ύπαρξη είναι σύγκρουση και πόνος».**

Ποιο είναι το συμπέρασμά σας από τη ζωή;

Τούτο : Πως έχασα, πως κέρδισα όλη μου τη ζωή προσπαθώντας με χιλιάδες λέξεις ν' αναλύσω ένα απλούστατο «Αχ!»

Πώς μπορεί να μπει κανείς στο βαθύτερο νόημα της ζωής;

Ακολουθώντας το ρυθμό της : Αγωνιζόμενος.

Ποια κεντρική Ιδέα πρέπει να οδηγεί τον άνθρωπο στη ζωή;

Τούτη : Να μη φοβάσαι τίποτα, να μην ελπίζεις τίποτα, νάσαι λέφτερος.

Ν. Καζαντζάκης.

Η ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟ ΘΕΟΣΟΦΙΚΗ ΑΠΟΨΗ

Α. Μπεζαντ

Πώς πρέπει να μελετάμε τα πράγματα;

Η μελέτη από Θεοσοφική άποψη δεν είναι επακριβώς ό,τι είναι η μελέτη από κοινή άποψη. Το να κρατά κανείς ένα βιβλίο και να το διαβάζει δεν είναι το ίδιο με το να το μελετά. Όταν διαβάζουμε συναντάμε τις ιδέες του συγγραφέα και προσπαθούμε να τις εννοήσουμε αλλά όταν μελετάμε, κάνουμε κάτι περισσότερο, προσθέτουμε δηλ. στις σκέψεις του άλλου και τις δικές μας σκέψεις.

Η μελέτη αναπτύσσει το νοητικό σώμα ενώ όταν απλά διαβάζουμε ένα βιβλίο το νοητικό σώμα δεν αναπτύσσεται αναγκαστικά. Στη Θεοσοφική Εταιρία ερχόμαστε για να μελετήσουμε, δηλ. να αναπτύξουμε το νοητικό σώμα και να το οργανώσουμε. Θέλουμε να κάνουμε ένα βήμα προς τα εμπρός σε αυτή τη νοητική εξέλιξη η οποία μας κάνει να προχωρούμε στην ανθρωπότητα.

Πώς πρέπει λοιπόν να μελετάμε; Τι πράγματι κάνουμε κατά την μελέτη αυτή; Αναμφισβήτητα μελετώντας ζητάμε να εννοήσουμε τις ιδέες των άλλων, μελετάμε με σκοπό να διαδώσουμε αυτές τις ιδέες σε ολόκληρο τον κόσμο, με σκοπό να εμβαθύνουμε στις μεγάλες αλήθειες της ύπαρξης, αλήθειες τις οποίες ονομάζουμε θεία σοφία, θεοσοφία. Αλλά όταν μελετάμε πρέπει πάντα να σκεπτόμαστε τη νοητική εκείνη εξέλιξη που είναι ο σκοπός μας και για να τον πετύχουμε πρέπει να κάνουμε δυο πράγματα, να αναπτύξουμε συγχρόνως τον εγκέφαλο και το νοητικό μας σώμα.

Εάν σκέπτεστε με όλες σας τις δυνάμεις, με όλη σας τη διανοητική ενέργεια, ο εγκέφαλος γίνεται ολοένα δεκτικότερος στη σκέψη. Ιδού ένα πρώτο αποτέλεσμα της μελέτης. Αλλά δεν μπορείτε να ανα-

πτύξετε τον εγκέφαλο διαβάζοντας ένα βιβλίο, πρέπει να μελετάτε, πρέπει να οργανώσετε το νοητικό σώμα και μόνο με αυτό μπορείτε να πετύχετε το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Η ιδέα αυτή την οποία εκφράζουμε δεν είναι μόνο θεοσοφική αλλά και απόλυτα επιστημονική.

Η μεγάλη ανθρώπινη συνείδηση, η μεγαλύτερη από τον εγκέφαλο, η μεγαλύτερη του αστρικού σώματος και ακόμη του νοητικού σώματος και η οποία εδρεύει σε εκείνο που ονομάζουμε αιτιατό σώμα, η μεγάλη αυτή συνείδηση λοιπόν, δρᾷ πάνω σε όλα τα σώματα όταν σκεπτόμαστε και όταν μελετάμε. Κατ'ακολουθία είναι καθήκον κάθε στοάς να διαλέγει ζητήματα δύσκολα και σκοτεινά, περιέχοντα αρκετά λεπτά σημεία. Με τη μελέτη των σκοτεινών και δύσκολων σημείων μπορούμε να αναπτύξουμε το νοητικό σώμα και τον εγκέφαλο.

Να μην ζητάμε να αποφεύγουμε τις δυσκολίες αλλά να τις αντιμετωπίζουμε με θάρρος. Μην προτιμάτε πάντα τα πλέον εύκολα και εύληπτα βιβλία.... Μερικές φορές νομίζω ότι προσφέρω κακή υπηρεσία στους αναγνώστες μου ερμηνεύοντας περισσότερο από ότι χρειάζεται, εκείνο που θέλω να πω. Παρουσιάζω λύσεις ή εξηγήσεις πολύ καθαρές και αναλυτικές και είμαι πεπεισμένη ότι έτσι δεν συντρέχω στην ανάπτυξη της σκέψης τους: Γι'αυτό σας συμβουλεύω να διαλέγετε από καιρού εις καιρόν, ζητήματα πραγματικά δύσκολα για συζήτηση. Όχι ότι πρέπει πάντα να εργάζεστε έτσι, αλλά πρέπει να μάθετε τις μεγάλες αρχές και τα θεμελιώδη ζητήματα που διδάσκει η Θεοσοφία. Διαλέξτε ένα δύσκολο ζήτημα, συζητήστε το, χρησιμοποιείστε όλη την ενέργεια σας για να κατανοήσετε και να εμβαθύνετε στις αλήθειες τις οποίες περικλείει. Με αυτό τον τρόπο θα φθάσετε στην κορυφή της σκέψης, θα εξασφαλίσετε την ολοένα μεγαλύτερη ανάπτυξη των διανοητικών σας δυνάμεων και μετά από αρκετά χρόνια, μια προσεκτική εξέταση της συνείδησης θα σας αποδείξει αναμφίβολα ότι έχετε αναπτυχθεί.

Μελετάτε λοιπόν! Καθόσον ένας από τους σκοπούς μας είναι η μόρφωση πραγματικών σπουδαστών που να μπορούν να διαδώσουν τις θεοσοφικές αλήθειες και ιδέες.

Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Οι μελέτες αυτές, χρήσιμες στη ζωή μας αυτή τη στιγμή δεν είναι λιγότερο χρήσιμες μετά το θάνατο. Ο ουράνιος κόσμος των θεοσοφικών σπουδαστών είναι πολύ μεγαλύτερος, πλουσιότερος και μεγαλοπρεπέστερος από αυτόν εδώ. Εάν αρχίσετε εδώ κάτω βαθιά μελέτη σπέρνετε σπόρους τους καρπούς των οποίων

θα θερίσετε εκεί πάνω. Ότι μελέτες αρχίζετε εδώ, μπορείτε να τις συνεχίσετε εκεί... Αλλά γι' αυτό πρέπει να μελετάτε. Με τη σκέψη και όχι με τα λόγια γεννιούνται οι δεσμοί και εάν μελετάτε έργα μεγάλων συγγραφέων, θα τους κάνετε βέβαιους φίλους στον ουράνιο εκείνο κόσμο. Οι δεσμοί αυτοί γεννιούνται μόνο όταν στο νοητικό σώμα αναπαράγονται θείες και ζωντανές οι σκέψεις αυτών των συγγραφέων.

Οφείλετε να προσπαθείτε να παρακολουθήσετε όχι τις λέξεις αλλά τις σκέψεις του συγγραφέα, να τις αναπαράγετε μέσα σας ώστε να δείτε εκείνα που ο ίδιος είδε.

Πρέπει να διαλογίζεστε λησιμονώντας τις λέξεις, να συλλαμβάνετε τις ιδέες και να τις εννοείτε σαν μια εικόνα που εμφανίζεται μπροστά σας. Παρόμοια όταν σας μιλώ εάν το νοητικό σας σώμα κραδαίνεται αρμονικά με το δικό μου θα καταλάβετε πολύ μεγαλύτερο μέρος των σκέψεων που εκφράζω, πράγμα που δεν θα συμβεί αν είστε προσκολλημένοι μόνο στις λέξεις που ακούγονται από εμένα. Το ίδιο συμβαίνει και με τους συγγραφείς όταν διαβάσετε τα βιβλία τους. Εάν μπορείτε να αισθανθείτε τους κραδασμούς που εκπέμπουν οι ιδέες τους, θα βρίσκεστε ενωμένοι μαζί τους στον ουράνιο κόσμο, και έτσι εκείνοι θα γίνουν εκπαιδευτές σας σ' εκείνο το πεδίο.

Με τη μελέτη, λοιπόν αναπτύσσουμε τον εγκέφαλο, οργανώνουμε το νοητικό μας σώμα, και δημιουργούμε μαγνητικούς δεσμούς.

Η Θεοσοφική Εταιρία είναι ένα κέντρο μελετών. Ένας τόπος εκπαίδευσης όπου έκαστο μέλος οφείλει να προσπαθεί να σκέπτεται καθαρά, για να εκφράζεται με ευκολία σε όλα τα θέματα και να γίνεται ικανό να εκθέσει τις αλήθειες της Θεοσοφίας στο κόσμο. Η Θεοσοφία έχει κάτι να πει πάνω σε όλα τα θέματα και ο Θεόσοφος πρέπει να είναι απόστολος του φωτός, το οποίο η Θεοσοφία μπορεί να ρίξει σε όλα τα ζητήματα που απασχολούν τον άνθρωπο. Ας μάθουμε λοιπόν να μελετάμε αλλά και να μιλάμε γιατί ο σωστός θεόσοφος δεν πρέπει μόνο να σκέπτεται τη δική του εξέλιξη αλλά οφείλει πάντοτε να σκέπτεται τη βοήθεια που μπορεί να προσφέρει για την εξέλιξη των άλλων.

Ενωμένοι πρέπει να μελετάτε και να μιλάτε, αλλά εκείνο που θα κυριαρχεί στις σπουδές σας, πρέπει να είναι το αίσθημα ότι είστε σαν ένας ζωντανός οργανισμός, εντεταλμένος να επεκτείνει τη ζωή παντού όπου βρίσκεστε.

(Απόσπασμα από διάλεξη στο Παρίσι – 23/10/1902)

Πόσες φορές σε δύσκολες στιγμές της ζωής μας δεν έχουμε
ψελλίσει το θείο όνομά της – Παναριά μου !
Όνομα θεϊκό, βάλσαμο για την ψυχή μας.

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

Αγγ. Σικελιανός

Άνεμος, άνεμος χαράς με ζώνει, με κυκλώνει,
 Άνεμος σει τα σπλάχνα μου, στα στήθη μου σκιρτά,
 Κι όπως νερώνε βροντισμός, κι ως του πλατάνου οι κλώνοι
 Αχολαγάνε γύρα μου, κι ως πέλαο τα σπαρτά
 Τα κυματίζει μια πνοή και ακρούρανα τα σμίγει

Ανεβοκατεβαίνοντας χωρίς αναπαμό,
 Μια πνοή, η πνοή της, με φωτάει, με ζώνει, με τυλίγει
 Τον άμετρο της γνώρας σου, ω Αγάπη, λυτρωμό!
 Τι, καθώς σέρνει ο ποταμός των άνεμων τα χνούδια
 Του σπόρου που φορτώσανε τα δέντρα-θεία πνοή,-
 Αγάλλομαι όλος, τα άγια Σου ξεχύνοντας τραγούδια,
 Να νιώθω πώς ακέριο μου το πνέμα ανθορροεί...
 Μιάν ώρα, κι όλα γύρα μου θα ρέψουνε τα φύλλα,
 Το ξέρω, στον αθάνατο που μου φυσάει σκοπό.
 Μα, στη λαμπρή τα μάτια μου που κλείνει ανατριχίλα,
 Μεσ στην πηγή του δάκτριου μου χωρίζω έναν καρπό....
 Κι εκεί που κάθομαι ψηλά, γαλήνιος, κι ωριμάζω
 Το νόημα, φέρνει ο άνεμος θαμπούς κυματισμούς
 Καμπάνας μέσ' από τα χωριά, λογιάζω κι απεικάζω
 Που κραάζει για της χάρης της τους θείους Χαιρετισμούς....

Όλα ως ν'ανοίγονται άξαφνα με το άκουσμα τα φρένα,
 Πηγή ο αχός στη μέση τους κι αδιάκοπα σκιρτά,

Σήμαντρα, πλάτανοι, νερά, όλα μιλούν σαν ένα,
Η Ελλάδα που τη Χάρη της ξυπνάει και χαιρετά...
Στεριές, νησιά και πέλαγα, μια Κόρη και μια Μάνα,
Η Ελλάδα, στην αθάνατη γονατιστή πλαγιά
Που τρέμει μπρος της η άβυσσο, ακούοντας την καμπάνα,
Τα θεόρατα τα μάτια σου στυλώνει, Παναγιά!
Μικρή παιδούλα Σε κοιτά και Σε κοιτάζει Κόρη·
Και Σε κοιτάζει ολόμεστη γυναίκα φωτεινή·
Και Σε κυττάζει άμα κρατείς στο χέρι Σου το δόρυ,
Κι είναι πολέμου σάλπιγγα στα χείλη Σου η φωνή!
Και Σε κοιτάει στο μέτωπο και Σε κοιτάει στα χέρια·
Το μέτωπό Σου σκέπει το του μαντηλιού η σκεπή·
Κι είναι τα χέρια Σου γυμνά σαν τα μεγάλα αστέρια·
Στα χέρια Σου είν'η δύναμη, η αγρύπνια, η προκοπή!
Και Σε κοιτάει στα γόνατα. Και Σε κοιτάει στα στήθια·
Τα γόνατά Σου είναι σμιχτά, της αρετής θρονί...
Κι από τα στήθια Σου άσωτος τρέχει κρουνός η αλήθεια·
Η αγάπη τρέχει αστέρευτη με την υπομονή...
Και Σε κοιτάει στα κράσπεδα και Σε κοιτάει στα πόδια
Σαν τα δικά της πέλαγα τα κράσπεδά Σου ανθούν...

Κι είναι βουνό, στα πόδια Σου, τα μήλα και τα ρόδια·
Όλοι καρποί στα πόδια Σου, για να φανερωθούν!
Όλοι καρποί στα πόδια Σου. Κι αυτή μαζί τους είναι,
Καθώς Εσύ σαν έστεκες μπροστά στην Κιβωτό...
Μάνα. Λογάριασε καλά, και ζύγιασε, και κρίνε,
Και γράψ'Εσύ της μοίρας της το νέο κατεβατό!

ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ – ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ

Ερώτηση: Τι εννοείτε αγάπη;

Απάντηση: Θα το ανακαλύψουμε κατανοώντας το τι δεν είναι αγάπη γιατί, επειδή η αγάπη είναι κάτι το άγνωστο, πρέπει να την πλησιάσουμε απορρίπτοντας το γνωστό.

Το άγνωστο δεν μπορεί να ανακαλυφθεί από ένα νου που είναι γεμάτος από το γνωστό. Εκείνο που θα προσπαθήσουμε να κάνουμε είναι να ανακαλύψουμε τις αξίες του γνωστού, να αντικρύσουν το γνωστό, και όταν το αντικρύσουμε καθαρά, χωρίς να το καταδικάσουμε, τότε ο νους ελευθερώνεται από το γνωστό. Και τότε θα γνωρίσουμε τι είναι η αγάπη.

Ώστε πρέπει να προσεγγίσουμε την αγάπη αρνητικά και όχι θετικά.

Τι είναι αγάπη για τους περισσότερους μας; Όταν λέμε ότι αγαπούμε κάποιον, τι εννοούμε; Εννοούμε ότι κατέχουμε αυτό το πρόσωπο. Από αυτή την κατοχή δημιουργείται η ζήλεια, γιατί αν τον χάσω ή την χάσω. Τι θα συμβεί;

Αισθάνομαι άδειος, χαμένος. Επομένως, νομιμοποιώ την κατοχή. Έτσι τον κρατώ ή την κρατώ. Από την κατοχή αυτού του προσώπου πηγάζει ζήλεια, πηγάζει φόβος και όλες οι αμέτρητες συγκρούσεις που δημιουργούνται από την κατοχή. Ασφαλώς, μια τέτοια κατοχή δεν είναι αγάπη- είναι;

Προφανώς η αγάπη δεν είναι αισθηματικότητα. Το να εί-

ναι κανείς συναισθηματικός, ευσυγκίνητος δεν είναι αγάπη, γιατί η συναισθηματικότητα και η συγκίνηση είναι απλώς αισθησιακές εντυπώσεις. Ο θρήσκος άνθρωπος που θρηνεί για τον Χριστό ή για τον Κρίσνα, για το διδάσκαλό του ή για κάποιον άλλο, είναι απλώς αισθηματικός, ευσυγκίνητος.

Παραδίνεται στους ερεθισμούς που είναι η λειτουργία της σκέψεως, και η σκέψη δεν είναι αγάπη.

Η σκέψη είναι το αποτέλεσμα ερεθισμών, ώστε ο αισθηματικός και ευσυγκίνητος άνθρωπος, δεν είναι δυνατόν να γνωρίσει την αγάπη. Λοιπόν, δεν είμαστε αισθηματικοί και ευσυγκίνητοι; Η αισθηματικότητα και ευσυγκινησία είναι απλώς μια μορφή αυτοεπεκτάσεως. Ασφαλώς, το να είναι κανείς γεμάτος από συγκίνηση δεν είναι αγάπη γιατί ένας συναισθηματικός άνθρωπος μπορεί να είναι ωμός όταν δεν βρει ανταπόκριση στα αισθήματά του, όταν τα αισθήματά του δεν βρουν διέξοδο. Ένας ευσυγκίνητος άνθρωπος μπορεί να παροτρυνθεί σε μίσος, σε πόλεμο, σε μακελειό. Ένας αισθηματικός άνθρωπος, έτοιμος να κλάψει για τη θρησκεία του, ασφαλώς δεν έχει αγάπη.

Είναι η συγγνώμη αγάπη; Τι συνεπάγεται η συγγνώμη; Με βρίζετε και εγώ μνησικακώ, το θυμάμαι. Μετά, είτε με τον εξαναγκασμό του εαυτού μου, είτε από μετάνοια, λέγω: «σε συγχωρώ». Πρώτα διατηρώ κι' έπειτα απορρίπτω. Αλλά τι σημαίνει αυτό; Εξακολουθώ να είμαι το κεντρικό πρόσωπο. Εξακολουθώ να είμαι σπουδαίος, εγώ είμαι εκείνος που συγχωρεί κάποιον. Εφ' όσον υπάρχει η στάση της συγγνώμης, είμαι εγώ που είμαι σπουδαίος, και όχι ο άνθρωπος που υποτίθεται πως με πρόσβαλε. Όστε όταν συσσωρεύω μνησικακία και μετά αρνούμαι αυτή τη μνησικακία, που το λέτε συγχώρεση αυτό δεν είναι αγάπη. Ένας άνθρωπος που αγαπά, προφανώς δεν αισθάνεται εχθρότητα και είναι αδιάφορος σ' όλα αυτά τα πράγματα. Η συμπάθεια, η συγγνώμη, η κτητική σχέση, η ζήλεια και ο φόβος- όλα αυτά δεν είναι αγάπη. Ανήκουν όλα στο νου, δεν είναι έτσι;

Εφ' όσον ο νους είναι ο διαιτητής, δεν υπάρχει αγάπη, γιατί

ο νους αποφασίζει μόνο μέσω της κτητικότητας και η απόφασή του δεν είναι παρά κτητικότητα υπό διάφορες μορφές . Ο νους μπορεί μόνο να φθείρει την αγάπη, δεν μπορεί να γεννήσει την αγάπη, δεν μπορεί να δώσει ομορφιά. Μπορείτε να γράψετε ένα ποίημα για την αγάπη αλλά αυτό δεν είναι αγάπη.

Προφανώς δεν υπάρχει αγάπη όταν δεν υπάρχει πραγματικός σεβασμός, όταν δεν σέβεστε έναν άλλο, είτε είναι ο υπηρέτης σας, είτε ο φίλος σας.

Δεν έχετε προσέξει ότι δεν σέβεστε, ότι δεν είστε ευγενείς, γενναιόφρονες στους υπηρέτες σας, στους ανθρώπους που είναι «κατώτεροί» σας; Έχετε σεβασμό για τους ανωτέρους σας, για τον προϊστάμενό σας, για τον εκατομμυριούχο, για τον άνθρωπο με το μεγάλο σπίτι και με τίτλους, για τον άνθρωπο που μπορεί να σας δώσει καλύτερη θέση, καλύτερη εργασία, από τον οποίο μπορεί να κερδίσετε κάτι. Αλλά κλωτσάτε τους κατωτέρους σας, έχετε ειδικό τρόπο ομιλίας γι' αυτούς. Επομένως όπου δεν υπάρχει σεβασμός, δεν υπάρχει αγάπη. Όπου δεν υπάρχει έλεος, οίκτος, συγγνώμη, δεν υπάρχει αγάπη. Και επειδή οι περισσότεροι από μας είμαστε σ' αυτή την κατάσταση δεν έχουμε αγάπη. Δεν έχουμε ούτε σεβασμό, ούτε οίκτο, ούτε γενναιοφροσύνη. Είμαστε κτητικοί, γεμάτοι από συναισθηματικότητα και συγκίνηση που μπορούν να στραφούν προς δυο κατευθύνσεις: στο να σκοτώσουμε, να σφάξουμε ή στο να ενωθούμε γύρω από κάποια ανόητη, και γεμάτη άγνοια πρόθεση. Πώς μπορεί λοιπόν να υπάρξει αγάπη;

Μπορείτε να γνωρίσετε την αγάπη μόνον όταν όλα αυτά τα πράγματα έχουν σταματήσει, έχουν φθάσει στο τέλος τους, μόνον όταν δεν κατέχετε, όταν δεν είστε απλώς συναισθηματικοί, με αφοσίωση σε κάποιο αντικείμενο. Μια τέτοια αφοσίωση είναι μια παράκληση, μια αναζήτηση κάποιου πράγματος με διαφορετικό τρόπο. Ένας άνθρωπος που προσεύχεται δεν γνωρίζει την αγάπη. Εφ' όσον είστε κτητικός, εφ' όσον επιδιώκετε ένα σκοπό, ένα αποτέλεσμα, δια της αφοσιώσεώς σας, δια της προσευχής,

πράγμα που σας κάνει συναισθηματικό, ευσυγκίνητο, φυσικά δεν υπάρχει αγάπη. Ασφαλώς δεν υπάρχει αγάπη, όταν δεν υπάρχει σεβασμός. Μπορεί να λέτε ότι έχετε σεβασμό, αλλά ο σεβασμός σας για τους ανωτέρους είναι απλώς ο σεβασμός που δημιουργείται από το ότι θέλετε κάτι, ο σεβασμός του φόβου. Αν πραγματικά αισθάνεστε σεβασμό, θα είχατε σεβασμό τόσο για τον πιο ταπεινό όπως και για τον λεγόμενο ανώτατο. Εφ' όσον δεν τόχετε αυτό δεν υπάρχει αγάπη.

Πόσο λίγοι από μας έχουν γενναιοφροσύνη, συγγνώμη και οίκτο. Είστε γενναιόδωροι όταν αυτό σας συμφέρει, έχετε οίκτο όταν περιμένετε κάτι σε αντάλλαγμα. Όταν αυτά τα πράγματα εξαφανισθούν, όταν αυτά τα πράγματα δεν απασχολούν το νου σας και όταν τα πράγματα του νου δεν γεμίζουν την καρδιά σας, τότε υπάρχει αγάπη. Και μόνον η αγάπη μπορεί να μεταμορφώσει τη σύγχρονη τρέλλα και παραφροσύνη που υπάρχει στον κόσμο και όχι τα συστήματα, όχι οι θεωρίες, είτε της δεξιάς, είτε της αριστεράς. **Αγαπάτε πραγματικά μόνον όταν δεν κατέχετε, όταν δεν ζηλεύετε, όταν δεν είστε άπληστος, όταν έχετε σεβασμό, όταν έχετε έλεος και συμπόνοια, όταν σέβεστε τη γυναίκα σας, τα παιδιά σας, το γείτονά σας, τους δυστυχημένους υπηρέτες σας.**

Την αγάπη δεν μπορούμε να τη σκεφτούμε, δεν μπορούμε να την καλλιεργήσουμε, δεν μπορούμε να εξασκηθούμε σ' αυτήν. Η εξάσκηση της αγάπης, η εξάσκηση της αδελφοσύνης, βρίσκονται ακόμα μέσα στο πεδίο του νου, επομένως δεν είναι αγάπη. Όταν όλα αυτά σταματήσουν, τότε γεννιέται η αγάπη, τότε θα γνωρίσετε τι είναι το να αγαπά κανείς. Τότε η αγάπη δεν είναι ποσοτική αλλά ποιοτική. Δεν λέτε: «αγαπώ όλον τον κόσμο», αλλά όταν ξέρετε πώς να αγαπάτε ένα πρόσωπο, ξέρετε πώς να αγαπάτε το σύνολο. Επειδή δεν ξέρουμε πώς να αγαπάμε ένα πρόσωπο, η αγάπη μας για την ανθρωπότητα είναι φανταστική.

Όταν αγαπάτε, δεν υπάρχει ούτε ένας ούτε πολλοί, υπάρχει μόνον αγάπη. Μόνον όταν υπάρχει αγάπη μπορούν όλα μας τα

προβλήματα να λυθούν και τότε θα γνωρίσουμε την ευτυχία και την ευδαιμονία της.

Χωρίς αγάπη κανένα ανθρώπινο πρόβλημα δεν μπορεί να λυθεί. Ο άνθρωπος που γνωρίζει πώς να διασπά το άτομο αλλά δεν έχει καθόλου αγάπη στην καρδιά του γίνεται ένας τέρας.

Εάν μιλώ τις γλώσσες των ανθρώπων και των αγγέλων αλλά δεν έχω αγάπη, έγινα χαλκός που δίνει ήχους και κύμβαλλον αλλαλάζον. Και εάν έχω χάρισμα προφητείας και γνωρίζω όλα τα μυστήρια και όλη τη γνώση και έχω όλη τη πίστη να μεταθέτω βουνά, αλλά δεν έχω αγάπη, δεν είμαι τίποτα. Και εάν μοιράζω σε ελεημοσύνες όλη μου τη περιουσία και εάν παραδόσω το σώμα μου να καεί αλλά δεν έχω αγάπη, καμμία ωφέλεια δεν έχω. Η αγάπη είναι μακρόθυμη, είναι γεμάτη από ευγένεια, η αγάπη δεν είναι ζηλότυπη, δεν καυχάται, δεν είναι υπερήφανη, δεν κάνει ασχήμιες, δεν ζητά το συμφέρον της, δεν ερεθίζεται, δεν λογαριάζει το κακό, δεν χαίρει για το κακό αλλά συγχαίρει στην αλήθεια, όλα τα ανέχεται, όλα τα πιστεύει, ελπίζει για το κάθε τι, υπομένει το κάθε τι. Η αγάπη ποτέ δεν θα παύσει να υπάρχει... Πίστη, ελπίδα, αγάπη. Μεγαλύτερη όμως από αυτά είναι η αγάπη.

Απ. Παύλος- Προς Κορίνθιους Α' (13-7-13)

ΤΑ ΕΡΜΗΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

E Maitland

Μέρος 1ο

Τα ιερά βιβλία του Ερμή Τρισμέγιστου που περιείχαν τους νόμους, την επιστήμη και τη θεολογία της Αρχ. Αιγύπτου θεωρούντο από τους ιερείς της ότι ήταν γραμμένα την εποχή της βασιλείας των θεών, η οποία προηγήθηκε της βασιλείας του πρώτου Φαραώ τους, Μένες. Την αρχαιότητά τους αυτή αποδεικνύουν υπαινιγμοί που βρέθηκαν σε αρχαία μνημεία. Ήταν τέσσερα βιβλία που με τις διάφορες υποδιαίρεσεις τους αποτελούσαν ένα έργο 42 τόμων.

Τα νούμερα αυτά αντιστοιχούν ακριβώς σ' εκείνα των Βεδικών κειμένων τα οποία, σύμφωνα με την παράδοση των Πουράνας (ιερών κειμένων της Ινδίας) μεταφέρθηκαν στην Αίγυπτο από τους Yadanas , κατά την πρώτη μετανάστευσή τους εκεί από το Ινδουστάν. Τα θέματα στα οποία αναφέρονται ήταν κατά κάποιον τρόπο όμοια, αλλά παραμένει αμφίβολο κατά πόσο τα Ερμητικά βιβλία αντιγράφηκαν από τις Βέδες.

Στους ναούς, τα είχαν τοποθετήσει στις πιο ιερές και κρυφές θέσεις και κανείς άλλος εκτός από τον αρχιερέα ή την ανώτατη τάξη των ιερέων, δεν είχε το δικαίωμα να τα μελετήσει. Σε όλες τις θρησκευτικές τελετές τα περιέφεραν με μεγάλη ευλάβεια σε πομπή. Οι αρχιερείς μετέφεραν τους δέκα τόμους οι οποίοι αναφέρονταν στις θείες αποροές ή εκδηλώσεις, το σχηματισμό του κόσμου, όπως και τη θεία εξαγγελία των νόμων και κανόνων του ιερατείου. Οι μάντις μετέφεραν τέσσερα βιβλία που είχαν σχέση με

την αστρονομία και την αστρολογία. Ο αρχηγός των ιερέων-μουσικών μετέφερε δύο που περιείχαν ύμνους προς τους θεούς και γνωμικά – αξιώματα που καθοδηγούσαν τον Φαραώ στη σωστή άσκηση της βασιλείας του και τα οποία ο ψαλμωδός του ναού έπρεπε να γνωρίζει απ' έξω. Η ιερότητα και η αρχαιότητα αυτών των ύμνων ήταν τέτοια ώστε ο Πλάτων έλεγε πως τους απέδιδαν στη θεά Ίσιδα και πίστευαν ότι ήταν ηλικίας περισσότερο από 10.000 ετών. Οι υπηρετούντες στο ναό μετέφεραν δέκα τόμους ακόμη που περιείχαν προσευχές και κανόνες προσφορών, εορτών και πομπών. Οι υπόλοιποι δε τόμοι περιείχαν διδασκαλίες για τη φιλοσοφία, τις επιστήμες, τη φαρμακευτική, την ιατρική και την ανατομία.

Τα βιβλία αυτά ήταν πολύ φημισμένα και σ'αυτά ανέτρεχαν αργότερα για οδηγίες στην αλχημεία και ειδικά για την κατασκευή χρυσού. Αργότερα ο ρωμαίος αυτοκράτορας Σεβήρος συγκέντρωσε όλα τα συγγράματα πάνω στα Μυστήρια και τα έθαψε, καθώς λένε, στον τάφο του Μ. Αλεξάνδρου. Ο δε Διοκλητιανός κατέστρεψε όλα τα βιβλία της αλχημείας ώστε να μη μπορεί η Αίγυπτος να πλουτίσει κατασκευάζοντας χρυσό και έτσι να μείνει υποτελής στη Ρώμη. Έτσι τα ερμητικά βιβλία παρέμεναν χαμένα για τουλάχιστον 1500 χρόνια.

Στους πρώτους αιώνες της Χριστιανοσύνης υπήρχε μεγάλη αμφιβολία για τη γνησιότητα και την ύπαρξη αυτών των βιβλίων. Οι Πατέρες της εκκλησίας επικαλούντο τα χριστιανικά μυστήρια για να στηρίξουν αυτή τη θεωρία τους ενώ ο Λακτάνιος έλεγε: **«Ο Ερμής, δεν ξέρω πως, αλλά έχει ανακαλύψει σχεδόν ολόκληρη την αλήθεια»**. Αργότερα τα βιβλία έγιναν δεκτά σαν γνήσια μνημεία της αρχαίας Αιγυπτιακής θεολογίας και επιστήμης τις οποίες ο Μωϋσής είχε διδαχθεί και η άποψη αυτή υιοθετήθηκε από πολλούς μορφωμένους της Αναγέννησης που θεώρησαν την ερμητική διδασκαλία σαν πηγή των Ορφικών μυστηρίων και των διδασκαλιών του Πυθαγόρα και του Πλάτωνα.*

* Σημ. Γλίσσού: Στους Ορφικούς, Ύμνους – Αργοναυτικά (στιχ.44 και 100) ο Ορφείας φαίνεται ότι πήγε στην Αίγυπτο για να διδάξει και όχι για να διδαχθεί, όπως υποστηρίζουν αρκετοί ερευνητές.

Παρ'όλα αυτά υπήρξαν μεταξύ τους κάποιες διαφωνίες και αμφιβολίες. Από μερικούς θεωρήθηκαν σαν έργο Γνωστικών και Χριστιανών αλλά τα τελευταία συμπεράσματα είναι ότι η θέση τους βρίσκεται ανάμεσα στην αρχαιοελληνική φιλοσοφία και τις Αλεξανδρινές ιδέες, οι οποίες όμως βασίζονται στη διδασκαλία της αρχαίας Αιγύπτου. Λέγεται ότι είναι η συνένωση της διδασκαλίας της Αιγύπτου και της φιλοσοφίας της αρχαίας Ελλάδος. Υπάρχει επίσης μία άλλη σύγκριση που περιλαμβάνει τη Γένεση και το Ευαγγέλιο του Ιωάννη.

Κάποια άλλη θεωρία υποστηρίζει ότι η αρχαιοελληνική φιλοσοφία στην πολιτική, κοινωνιολογία κλπ., επηρέασε την ανατολή (Αίγυπτο – Ινδία κλπ) με την εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου και την ίδρυση της Αλεξανδρείας και αντίστοιχα επηρεάστηκε από τις θρησκευτικές και μυστηριακές διδασκαλίες των χωρών αυτών. Κατά την άποψη αυτή τα βιβλία του Ερμή Τρισμέγιστου είναι «παράγωγο της ένωσης μεταξύ των διδασκαλιών και θεωριών του παρελθόντος» και επίσης «τα τελευταία μνημεία του παγανισμού». Μέσω δε των Ελλήνων αυτές οι διδασκαλίες έγιναν γνωστές στον υπόλοιπο κόσμο, εμπλουτίζοντας μάλιστα περισσότερο την ελληνική φιλοσοφία.

Όποια και αν είναι τα συμπεράσματα των ερευνών και της καλής ή κακής κριτικής των ερμητικών βιβλίων, η πλέον απορριπτική κριτική είναι υποχρεωμένη να δεχτεί τρία πράγματα:

1) Ότι η διδασκαλία των Ερμητικών Γραπτών είναι κάτι που επιβίωσε από την εποχή της αρχαίας Αιγύπτου μέχρι σήμερα παρά τις όποιες καταστροφές και παρεμβολές.

2) Ότι υπάρχει μια σύμπτωση-ομοιότητα διδασκαλιών με τη χριστιανική και

3) Ότι η ομοιότητα αυτή έχει τελικά αναγνωρισθεί και καλωσοριστεί από την εκκλησία με την παραδοχή ότι ο Χριστιανισμός δεν είναι κάτι εντελώς νέο και άνευ προηγούμενου σύλληψη διδασκαλιών, αλλά αποτελεί ένα ανεπτυγμένο τύπο μίας προϋπάρχουσας διδασκαλίας.

Για τον μαθητή της φιλοσοφίας το πιο ουσιώδες και σημαντι-

κό πράγμα της τωρινής εποχής είναι η **αναζωπύρωση της επιστήμης του Μυστικισμού και Αποκρυφισμού ή αλλιώς η Εσωτερική Επιστήμη και φιλοσοφία**. Η σημασία της δεν οφείλεται μόνο στο χαρακτήρα της περιόδου αυτής αλλά και στο ίδιο το αντικείμενο. Διότι τη δεδομένη στιγμή ο άνθρωπος νους είναι φαινομενικά και αμετάβλητα τοποθετημένος στην πλευρά του υλισμού. Φαινομενικά και προσωρινά ευτυχώς για την ανθρωπότητα, γιατί όπως είχαν προβλέψει «**οι Φρουροί της Ημέρας**», η τοποθέτηση αυτή του νου είναι παροδική και απατηλή. Αναγνωρίζοντας την ενότητα της φύσης και κινούμενοι στα ανώτερα πεδία συνείδησης, οι Φρουροί της Ημέρας της ανθρωπότητας είναι σε θέση να δουν την πορεία και την εξέλιξη του κόσμου πέρα από το φυσικό πεδίο. Ενώ η επικράτηση του υλισμού δείχνει την εξαφάνιση της ανθρώπινης πνευματικής συνείδησης, η καθολική επανεμφάνιση των εσωτερικών επιστημών σημαίνει τη σταδιακή αν και αργή αποκατάστασή της. Στην ιστορία υπάρχουν πολλά παραδείγματα ενθάρρυνσης από τους Φρουρούς που δείχνουν ότι όλες οι εμφανίσεις και τύποι διδασκαλιών αποτελούν πρόγνωση και συνθήκη νέων και υψηλότερων εκδηλώσεων. Γνωρίζουν ότι εφόσον το ανθρώπινο πνεύμα είναι θείο και αληθινό θα αντιδράσει στην απειλούμενη εξαφάνισή του και αναγνωρίζουν την αντίδραση αυτή μέσα στην αναζωπύρωση του εσωτερισμού.

Η σημασία αυτού του γεγονότος επαυξάνεται οριστικά από το ότι α) η «Ερμητική διδασκαλία ανέρχεται σ' ένα πεδίο έρευνας όπου δεν βρισκόταν για αιώνες και β) ότι η αναβίωση αυτής της διδασκαλίας έγινε η συνθήκη και το αποτέλεσμα μιας μεγάλης εσωτερικής αναγέννησης στο δυτικό κόσμο. Διότι η μεγάλη σχολή του μεσαιωνικού μυστικισμού είχε, αν και ανομολόγητα, την ίδια βάση με την ερμητική επιστήμη. Αυτή η σχολή αντιπροσώπευε στην εποχή της μια έντονη και διαρκή προσπάθεια να διασωθεί η θρησκεία από την απόλυτη κυριαρχία και έλεγχο ενός ιερατισμού, χονδροειδώς υλιστικού, αποκαθιστώντας το σωστό προαισθηματικό και πνευματικό χαρακτήρα της. Το ότι η προσπάθεια απέτυχε να εξασφαλίσει μια επιτυχή διάρκεια και η

εκκλησία του Μεσαίωνα, συνέχιζε να βυθίζεται στην προκατάληψη και δεισιδαιμονία με τη γνωστή συνοδεία των θρησκευτικών διώξεων, δεν οφειλόταν σε λάθος του ίδιου του συστήματος. Γιατί η σύλληψή του απαιτούσε μια ανεπτυγμένη πνευματική συνείδηση που όμως κατείχαν μόνο οι ολίγοι. Κι ο κόσμος δεν ήταν τότε ώριμος για μια διδασκαλία στην υψηλότερη μορφή της.

Η ιστορία έτσι μας δείχνει ότι η αναβίωση της Ερμητικής διδασκαλίας, δεν είναι παρά μία από τη σειρά αναβιώσεων της Εσωτερικής Γνώσης. Μπορούμε σίγουρα να προβλέψουμε ότι με τις σημερινές, αλλαγμένες και πιο ελεύθερες συνθήκες της κοινωνίας, θα υπάρξει επιτυχία. Διότι αν και κατηφής η παρούσα εμφάνιση του κόσμου σε κάθε είδους δραστηριότητα κοινωνική και επιστημονική, ηθική και θρησκευτική, δεν υπήρξε ποτέ στο παρελθόν εποχή που οι συνθήκες να ήταν πιο κατάλληλες για μια εκτεταμένη και ριζική βελτίωση.

Δεν υπήρξε εποχή που οι νέες ιδέες και οι γνώσεις να έβρισκαν τέτοιο έδαφος για διάδοση και μελέτη, που μέσα από την ένταση του μαρτυρίου του φόβου και του πόνου η ανθρωπότητα να βρισκόταν σε τέτοια κατάσταση δίψας και σύλληψης της γνώσης.

Επομένως το σύστημα που παρουσιάζεται στα ερμητικά βιβλία έχει τώρα μια ευκαιρία αναγνώρισης καλύτερα από κάθε άλλη εποχή. Στο παρελθόν ήταν αγαπητό μόνο από τα πλέον φωτισμένα πνεύματα και ευγενικές φύσεις. Με την κατάλληλη παρουσίαση σίγουρα θα βρει αποδοχή από την ανθρώπινη φύση της εποχής μας.

(Συνεχίζεται)

Από το βιβλίο *HERMES MERCURIUS TRISMEGISTUS*
VIRGIN OF THE WORLD 1885

Κόρη Κόσμου

(Διδασκαλίες της Ίσιδας προς τον Ώρο)

452.- Πρόσεχε παιδί μου Ώρε γιατί πρόκειται ν'ακούσεις μια απόκρυφη θεωρία, της οποίας αρχηγέτης ήταν ο Χνούφης,* ο προπάτορας όλων. Ο Ερμής έτυχε να την ακούσει από τον Χνούφη και εγώ με τη σειρά μου από τον υπομνηματογράφο όταν με μύησε στις μυστικές τελετές, ενώ τώρα εσύ από μένα.

456.- Όσο ο τεχνίτης του σύμπαντος δεν ήθελε να γίνει γνωστός, η άγνοια κατείχε τα πάντα. Όταν όμως έκρινε ότι πρέπει να φανερώσει τι είναι, εμφύσησε σε κάποιους θείους ανθρώπους έρωτα και χάρισε στη διάνοιά τους ένα φως μεγαλύτερο από εκείνο που είχαν στα στέρνα τους, για να τους δημιουργηθεί πρώτα η επιθυμία να αναζητήσουν τον ως τό-

τε άγνωστο Θεό και έπειτα να μπορέσουν να τον βρουν.

457.- Και αυτό παιδί μου, αξιοθαύμαστε Ώρε δεν θα μπορούσαν να το επιτύχουν άνθρωποι θνητοί, αν δεν εμφανιζόταν κάποιος του οποίου η ψυχή είχε συμπάθεια προς τα ουράνια μυστήρια. Τέτοιος ήταν ο παντογνώστης Ερμής. Ατένιζε τα σύμπαντα¹ απενίζοντας, τα κατανόησε² κατανοώντας, μπόρεσε να τα φανερώσει. Όμως δεν γνωστοποίησε την αλήθεια απερίσκεπτα. Γιατί όσα κατανόησε τα έγγραψε και τα έκρυψε με ασφάλεια, αποσιωπώντας τα περισσότερα έτσι ώστε να τα αναζητήσει ο μεταγενέστερος αιώνας του κόσμου.

459.- Έτσι είπε: “Εγώ ο ίδιος ατένισα με τον παντεπόπτη οφθαλμό του νου τα άμορφα και επισκοπώντας τα, αναδύθηκε μέσα μου βαθμιαία η ακριβής γνώση. Αφού την κατέγραψα, πρέπει τώρα δίπλα στα απόκρυφα αντικείμενα του Όσιρι να εναποθέσω τα ιερά σύμβολα των κοσμικών στοιχείων και εκφωνώντας πάνω από αυτά μια επίκληση, να απέλθω στον ουρανό.”

460.- Είπε λοιπόν: “Ω ιερά βιβλία που σας έγραψα με τα φθαρτά χέρια μου. Εσείς, αφού σας έχρισα με το φάρμακο της αθανασίας, μένετε στον αιώνα τον άπαντα άφθαρτα, αδιάβαστα και κρυφά από τους ανθρώπους που πρόκειται να περάσουν απ’ αυτή τη γη, μέχρις ότου ο γερασμένος ουρανός να γεννήσει όντα άξια για σας.”

Αφού είπε αυτά στα βιβλία, παιδί μου Ώρε και προσευχήθηκε στα έργα του, εισήλθε στις περιοχές που του ανήκουν.

(Ερμής Τρισμέγιστος - Άπαντα. Διάλογοι Αιώνιας Σοφίας)

*Χνούφης: Αιγυπτιακός Θεός, ο Αγαθοδαίμονας, ο πνευματικός διδάσκαλος.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ

Δημ. Ιωαννίδης

Άλλο είναι αλήθεια και άλλο πραγματικότητα. Πραγματικότητα είναι ο αντικειμενικός κόσμος, δηλαδή, το πώς έχουν τα πράγματα, η ουσία τους, οι ιδιότητές τους, οι σχέσεις τους, οι μεταβολές τους. Η πραγματικότητα λοιπόν υπάρχει αντικειμενικά, είτε το θέλουμε, είτε όχι. Είτε τη γνωρίζουμε, είτε δεν τη γνωρίζουμε. Ενώ, αντίθετα, αλήθεια είναι ότι γνωρίζουμε από την πραγματικότητα και το γνωρίζουμε χωρίς να σφάλουμε, με πλήρη βεβαιότητα. Και η αλήθεια επομένως είναι κι' αυτή αντικειμενική σαν την πραγματικότητα. Ακόμη δε και τούτο: Σε κάθε περίπτωση είναι και η αλήθεια μία, όπως και η πραγματικότητα είναι μία και όχι πολλές. Ο Αριστοτέλης είχε καθορίσει: **«Αλήθεια σημαίνει την περί τα πράγματα γνώση μας»**, δηλαδή αλήθεια είναι η συμφωνία του νου προς τα πράγματα.

Μπορεί ο άνθρωπος να γνωρίσει την πραγματικότητα του σύμπαντος και να μάθει έτσι την αλήθεια; Καθώς νομίζω, η απάντηση που δύναται να δοθεί στο ερώτημα τούτο είναι μεν καταφατική, αλλά κατ'ανάγκη περιορισμένη. Μπορεί βέβαια ο άνθρωπος να γνωρίσει μέρος της πραγματικότητας του Σύμπαντος, το μέρος εκείνο που του επιτρέπουν οι δυνατότητες που έχει. Η πραγματικότητα του Σύμπαντος είναι άπειρη κι' αυτή όπως είναι και το Σύμπαν, η Φύση, άπειρη. Το Σύμπαν, η Φύση είναι μάλιστα άπειρη **«εν τω γίγνεσθαι»**, άπειρη σε έκταση και σε εξελίξεις δυναμικές. Πολύ σωστά λοιπόν οι Πυθαγόρειοι όριζαν τη Φύση σαν **«αριθμόν παμμέγιστον αεί συντελούμενον»**.

Και ένα άλλο ερώτημα: Με ποιό τρόπο ή με ποιους τρόπους μπορεί ο άνθρωπος να γνωρίσει μέρος της πραγματικότητας του Σύμπα-

ντος και να γίνει έτσι κάτοχος αληθειών; Η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι εύκολη: Μπορεί ο άνθρωπος να γνωρίσει το μέρος εκείνο της πραγματικότητας του Σύμπαντος, το οποίο του επιτρέπουν τα μέσα που διαθέτει γι' αυτό το σκοπό. Τα μέσα δε αυτά είναι: οι αισθήσεις και η διάνοια, με τη θαυμάσια λειτουργία της, το λογικό. Εδώ όμως χρειάζεται προσοχή. Εάν τα δυο αυτά μέσα που διαθέτει ο άνθρωπος, την από τις αισθήσεις εμπειρία και το λογικό, τα χρησιμοποιήσει χωριστά αποτυγχάνει. Χρειάζεται να τα χρησιμοποιεί και τα δύο μαζί. Την εμπειρία που αποκομίζει με τις αισθήσεις πρέπει να την επεξεργάζεται με το λογικό. Τα φιλοσοφικά συστήματα που στηρίχθηκαν κατά τρόπο μονομερή, είτε στην εμπειρία, είτε στο λογικό απέτυχαν, γιατί οδήγησαν σε πλάνες. Τα από την εμπειρία δεδομένα πρέπει να ελέγχονται από το λογικό, το δε λογικό δεν πρέπει να απομακρύνεται από την εμπειρία. Στον κανόνα αυτό κατέληξαν και οι επιστήμονες και οι πραγματικοί φιλόσοφοι.

Λύνεται το ζήτημα της καθολικής γνώσης της πραγματικότητας του Σύμπαντος; Η απάντηση είναι κατηγορηματική: Όχι, δεν λύνεται! Τούτο δε διότι η έρευνα περιορίζεται στα υλικά πράγματα. Ο νους του ανθρώπου επεξεργάζεται ό,τι αντιλαμβανόμαστε με τις αισθήσεις, εξοπλισμένες μάλιστα για τον επιστήμονα με τόσες και τόσες θαυμάσιες επινοήσεις της τεχνολογίας. Ισχύει παντού και πάντοτε το ότι: **«τίποτε εις τον νουν, αν μη πρότερον εις τας αισθήσεις»**. Η επιστημονική λοιπόν προσπάθεια είναι από τη φύση της περιορισμένη στην έρευνα της υλικής πραγματικότητας. Μόνον υλικές αλήθειες κατακτά. Τούτο παραδέχονται όλοι οι σοβαροί επιστήμονες.

Κατά γνώμη πολύ παλαιά, που είναι και πολύ διαδεδομένη, γνώμη αόριστη ή και αιτιολογημένη, **υπάρχει και αντικειμενικός κόσμος, πραγματικότητα που δεν είναι υλική και έτσι δεν μπορεί να συλλαμβάνεται από τις ανθρώπινες αισθήσεις. Στον κόσμο αυτό βρίσκονται τα αίτια των πραγμάτων.** Ο κόσμος αυτός εκφεύγει του ανθρώπινου επιστητού. Η έρευνα και η γνώση του κόσμου αυτού αποτέλεσε πάντοτε και τώρα αποτελεί ζωντανό αίτημα κάθε ανθρώπου και του πλέον ακόμης απλοϊκού. Στον κόσμο αυτό πρέπει ν' αναζητηθεί η ουσία και οι νόμοι του αιτίου της Δημιουργίας, το **«όντως όν»** των φιλοσόφων, καθώς και τα μη υλικά στοιχεία της προσωπι-

κότητας του ανθρώπου (η ψυχή, ο νους, το πνεύμα). Ν'αναζητηθεί η ουσία τους, οι νόμοι τους, η προέλευσή τους και η τύχη τους. Πρέπει στον κόσμο αυτό ν'αναζητηθεί η κατάσταση των ψυχών μετά το θάνατο. Ν'αναζητηθεί ακόμη και κάτι μεγάλο: η κατάσταση του θείου πνεύματος. Η κατάσταση αυτή εκεί πρέπει ν'αναζητηθεί στον κόσμο αυτό που είναι βέβαια ουσιαστικός, αντικειμενικός, αλλά όχι υλικός! Η πραγματικότητα του κόσμου εκείνου δεν είναι υλική, είναι πνευματική, η δε γνώση αυτού προσπορίζει αλήθειες πνευματικές.

Η πνευματική αυτή πραγματικότητα είναι όμως πάνω από την ανθρώπινη αίσθηση και πάνω από τις ανθρώπινες δυνάμεις. Προβάλλει λοιπόν εδώ το ερώτημα εάν μπόρεσε ο άνθρωπος να γνωρίσει την πραγματικότητα αυτή εξ αυτοψίας. Ναι, είναι η απάντηση μπόρεσε, αλλά μόνον ο άνθρωπος των Μυστηρίων, **των πραγματικών Μυστηρίων, που λειτούργησαν κατά το παρελθόν.** Την απάντηση αυτή την επιβεβαιώνουν διάφοροι συγγραφείς και τη δικαιώνει η Παράδοση των Μυστηρίων.

Αυτή την υπερ-αίσθηση πραγματικότητα ερεύνησαν προσωπικοί ηγέτες υπέροχες της αρχαιότητας, Μύστες και Μυσταγωγοί, σοφοί και ενάρετοι. Πρέπει και εδώ να τονιστεί και πάντοτε να υπογραμμίζεται ότι η αρετή και το ανώτερο ήθος αποτελούν την απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε πνευματική προσπάθεια.

Θείοι άνδρες των Μυστηρίων διδάχθηκαν πνευματικές αλήθειες δια της κοινωνίας των με Μεγάλες Πνευματικές Συνειδήσεις. Ως εκ τούτου δε αποκλήθηκαν θεοδίδακτοι. Επάνω σ'αυτό, είναι πολύ χαρακτηριστικό εκείνο που μας έχει κληροδοτήσει η Χριστιανική Παράδοση, ότι δηλαδή, το Αγιον Πνεύμα ελάλησε δια των Προφητών. Ακόμη δε και το ότι οι Μαθητές του Ιησού είχαν την κοινωνία μετά του Αγίου Πνεύματος.

Όλες οι Εσωτερικές Παραδόσεις αναφέρουν για κοινωνίες πνευματικές των Μεγάλων Μυσταγωγών. Η Ελληνική μάλιστα Παράδοση στους Μεγάλους Μυσταγωγούς δίδει τον τίτλο του «**Υιού Θεού**», για να δείξει την πνευματική σχέση τους προς Πνευματικές Συνειδήσεις. Είναι δε γνωστό ότι ο Ορφεύς και ο Πυθαγόρας αποκαλούντο Υιοί του Θεού Απόλλωνος, ο δε Μίνως (κάθε Μίνως) υιός του θεού Διός.

Για τον Πυθαγόρα ελέγετο «**ότι παρά των θεών εδιδάχθει πάν** **ότι εγνώριζε περί της φύσεως**», καθώς αναφέρει ο Φιλόστρατος.

Για τον Ορφέα ότι **«παρά της μητρός του, της Μούσης Καλλιόπης, έλαβε την θείαν γνώσιν»**. Ο Ιάμβλιχος γράφει ότι ο Πυθαγόρας και οι μαθητές του είχαν εξαιρετη και ακριβέστερη διάγνωση **«περί του νοείν, οράν και ακούειν»**. Ο δε Πρόκλος στα σχόλιά του στην Πολιτεία του Πλάτωνος γράφει για τις Πυθαγορίδες Θεανώ, Τιμόχα, Διοτίμα και Περικτιόνη ότι: **«Ετύγχανον θείων μεν όψεων, θείων δε επιπνοιών»** (εμπνεύσεων).

Στην αρχαία Ρώμη το ανώτατο Ιερατείο αποτελούσαν οι Ποντίφηκες (Pontes – Facio), δηλαδή οι Γεφυροποιοί. Η ονομασία αυτή σημαίνει ότι οι Μυσταγωγοί εκείνοι είχαν την ικανότητα να κατασκευάζουν γέφυρες πνευματικές μεταξύ των Μυστηρίων της Ρώμης (όταν αυτά ευρίσκοντο εν ακμή) και των Πνευματικών Συνειδήσεων του Ουρανού, δηλαδή ότι είχαν κοινωνία με αυτές.

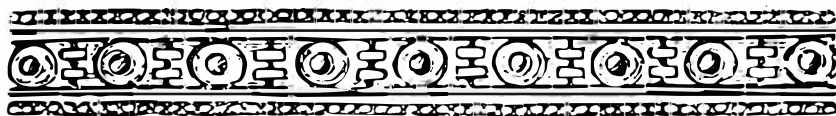
Για όμοιες πνευματικές κοινωνίες αναφέρει και η Ιουδαϊκή Παράδοση : για τον Μωϋσή, τον Ενώχ, τον Δαυίδ και τον Σολομώντα.

Από όλα αυτά φαίνεται καθαρά ότι οι αρχαίες Παραδόσεις μιλούσαν για υπέροχες προσωπικότητες των Μυστηρίων, ανδρών και γυναικών, οι οποίες, με τα εφόδια της αρετής και της πραγματικής μύησης, μπόρεσαν να ερευνήσουν την πνευματική πραγματικότητα και να γνωρίσουν αλήθειες πνευματικές.

Καθώς δε είναι γνωστό, από τις πνευματικές αυτές αλήθειες, οι εξωτερικότερες ήλθαν με τον καιρό στη δημοσιότητα και τις γνωρίζουμε από αποσπάσματα αρχαίων φιλοσόφων, Ελλήνων και Λατίνων. Περιλαμβάνουν δε θέματα κοσμογονικά, κοσμολογικά θέματα για την ψυχή και για το πνεύμα και για νόμους πνευματικούς, όπως είναι η μετενσάρκωση και το αντιπεπονθός. Αποτελούν δε οι αλήθειες αυτές για κάθε πνευματόδοξο ερευνητή πολύτιμη πηγή γνώσεως, που λέγεται Εσωτερική Παράδοση. Την Παράδοση αυτή επικαλείται πολλές φορές και ο Πλάτων, όταν ομιλεί για θέματα που βρίσκονται πέραν του ανθρωπίνου επιστητού.

Όσο δε αφορά τις ενδότερες αλήθειες των Μυστηρίων, αυτές βέβαια δεν διέρρευσαν. Τηρήθηκε γι' αυτές αξιοθαύμαστη σιγή ευλαβική. Μερικές διατυπώθηκαν κρυπτογραφικά, με σύμβολα, αλληγορίες, παραβολές και με μύθους.

Επιλογή Α. Κωστοβασίλη

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ

Κ.Γρηγοριάδης

Η ετήσια περιστροφή της Γης γύρω από τον Ήλιο δημιουργεί τις τέσσερις εποχές: Το Φθινόπωρο, το Χειμώνα, την Άνοιξη και το Θέρος. Οι τέσσερις αυτές εποχές έχουν τέσσερις αφετηρίες. Οι δύο αρχίζουν από τις Ισημερίες και οι άλλες δύο από τις Τροπές.

Κατά τις τέσσερις αυτές εποχές έχουμε το φαινόμενο της ικανότητας της Γης για γονιμοποίηση, να δέχεται τα σπέρματα και να εκδηλώνεται σε φυτά, σε χρώματα, σε αρώματα καθώς επίσης και στην παραγωγή καρπών.

Το φαινόμενο αυτό δεν μας δημιουργεί καμμία εντύπωση.

Ποιό είναι όμως το μυστήριο της εργασίας αυτής από τη θεία Φύση;

Αν γνωρίζαμε σε βάθος τους συντελεστές της δημιουργίας της Γης, τους συντελεστές της Κινήσεώς της και τη σχέση της με τα άλλα ουράνια σώματα θα είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε τα αίτια των φαινομένων και τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

Αυτό ακριβώς που δεν γνωρίζουμε εμείς, αποτελεί τη βάση της ιδεολογίας των αρχαίων Μυσηρίων και από αυτό το σημείο έφθαναν να γνωρίζουν τους συντελεστές του ανθρωπίνου όντος και το σκοπό που πληρεί το ανθρώπινο πνεύμα στην ανθρώπινη μορφή.

Η Καββαλά θεωρεί ουσιώδεις σταθμούς τις Ισημερίες και τις τροπές του Ήλιου, διότι αυτά τα φαινόμενα προδίδουν την ιστορική εξέλιξη της Γης.

Κατέτασε τα τέσσερα γνωστά στοιχεία γη, ύδωρ, αήρ και πυρ στις τέσσερις εποχές του έτους.

Έτσι η γη κατατάσσεται στην εποχή του Φθινοπώρου, το ύδωρ

στην εποχή του Χειμώνα, ο αήρ στο καλοκαίρι και το πυρ στην εποχή του Θέρους.

Τα ελληνικά μυστήρια αποκάλυπταν ότι μετά τη διαμόρφωση της Γης από τα τέσσερα στοιχεία, των κινήσεων της και τη σύσταση της επιφάνειάς της με τη συνδρομή των ακτίνων του Ήλιου, δημιουργήθηκε η ψυχή αυτής.

Η ψυχή της Γης υπήρξε ο συντελεστής των ζωικών μορφών και δια της ψυχής εξελίχθηκαν μέχρι τη δημιουργία του ανθρώπινου όντος.

Η ψυχή του ανθρώπου έχει μητέρα τη Γη και πατέρα τον Ήλιο. Οι ακτίνες του Θείου Ήλιου μετέδωσαν στη μητέρα Γη το σπέρμα της ανθρώπινης μορφής και εκείνη αφού το έθρεψε το εκδήλωσε σαν ανθρώπινο όν. Οι Ορφικοί είχαν τέσσερις μήσεις το έτος.

Η πρώτη μύηση γινόταν αμέσως μετά τη φθινοπωρινή Ισημερία. Η δεύτερη γινόταν μετά την ημέρα της χειμερινής τροπής του Ήλιου. Η Τρίτη μύηση γινόταν κατά την εαρινή Ισημερία και η τελευταία μύηση γινόταν κατά τη θερινή τροπή του Ήλιου καθ'ότι οι ακτίνες του φωτός είναι ζωηρότερες και κατά την εποχή αυτή ωριμάζουν οι καρποί.

Τα ηλιοστάσια είναι οι δυο ημέρες του έτους κατά τις οποίες ο Ήλιος φθάνει τη μέγιστη βόρεια ή νότια απόκλιση του, δηλαδή 21 Ιουνίου και 22 Δεκεμβρίου. Περίπου σ' αυτές τις μέρες η Χριστιανική Εκκλησία τοποθέτησε την εορτή του Βαπτιστή Ιωάννη (24 Ιουνίου) και του Ευαγγελιστή Ιωάννη (27/12).

Τα ηλιοστάσια αποτέλεσαν κατά την αρχαιότητα αφορμή για λατρευτικές τελετές από τις οποίες συναντάμε λείψανα στις παλαιές και τις νέες θρησκείες.

Η εσωτερική παράδοση αποδίδει σ' αυτά ιδιαίτερη σημασία και δημιούργησε κατά κάποιο τρόπο συμβολικούς μύθους, κατά τους οποίους ένας ήρωας ή Μεσσίας εμφανίζεται ως Σωτήρ του Κόσμου που γεννιέται τη νύκτα του χειμερινού ηλιοστασίου όταν στον ορίζοντα εμφανίζεται το ζώδιον της Παρθένου, σταυρώνεται κατά την Ισημερία της ανοίξεως, αποθνήσκει και κατόπιν ανασταίνεται και ανέρχεται στους ουρανούς.

Ανατρέχοντας στην ιστορία βρίσκουμε ότι πρώτοι οι Ορφικοί

καθιέρωσαν τον εορτασμό των φυσικών αλλαγών των Ηλιοστασίων και των Ισημεριών.

Οι Ορφικοί και οι Μύστες της Ελευσίνας – αργότερα – γιόρτασαν τέσσερεις φυσικές γιορτές. Η εισαγωγή στα **Μυστήρια της Ελευσίνας** γινόταν κατά τη φθινοπωρινή Ισημερία. Τότε λάμβανε χώρα μεγάλη τελετή προς δόξαν της Κόρης της Πρωτόγονης και της Ψυχής του Κόσμου.

Κόρη Πρωτόγονη δεν ήταν όπως νομίζουν μερικοί η Περσεφόνη αλλά η ψυχή της Φύσεως*. Με αυτή την τελετή απέδιδαν στη Φύση ευγνωμοσύνη διότι από αυτήν πηγάζουν οι ψυχές. Τα **Αττικά Μυστήρια** που λειτούργησαν κατ' αρχήν στον Υμηττό, είχαν μεταξύ των διαφόρων εκεί ναών και βωμών και ναό της Κόρης της Πρωτογόνης. Οι Μύστες της Ελευσίνας με αυτή τη γιορτή χαιρέτούσαν τη Θεία Φύση, διότι αυτή έφερε στο είναι αυτών, το ψυχικό Είναι πάσης οντότητας του περιβάλλοντός μας. Σαν πρώτη έννοια είχαν να εξετάσουν πώς εμφανίστηκε η ψυχή της Φύσεως.

Δεύτερη φυσική γιορτή είναι η γιορτή της χειμερινής περιόδου του Ήλιου. Από τη χειμερινή τροπή η μέρα μεγαλώνει.

Η ημέρα εικονίζει το φως και η νύκτα το σκότος, έλεγαν οι Μύστες. Και οι μεμνημένοι το ίδιο πρεσβεύουν λέγοντας ότι «**εκ δυσμών βαίνομεν προς ανατολάς**».

Κατ' αυτή την έννοια οι ψυχές εξελίσσονται από το σκότος προς το Φως.

Οι Ελευσίνιοι έλεγαν ότι μόνον οι ψυχές των μεμνημένων βαίνουν από το σκότος στο φως, οι δε των αμνήτων παραμένουν στο σκοτάδι.

Την ψυχή του μύστου προς το φως γιόρταζαν με τη χειμερινή τροπή. Στον εορτασμό της θερινής τροπής του Ήλιου γιόρταζαν τη διαρκή ημέρα στη ψυχή του Μύστου, η οποία έφθασε στην κατάσταση του διαρκούς φωτός και η οποία απέβαλε τα ανθρώπινα πάθη και ελευθερωθείσα από το περιβάλλον μας εισήλθε σε νέα ζωή.

Κατά τη φθινοπωρινή Ισημερία γιορτάζεται η Κόρη Πρωτογό-

* Έλεγαν δε ότι ήταν κόρη του Ουρανού και της Γης.

νη και κατά τη Χειμερινή Τροπή γιορτάζεται η γέννηση του Βράχμα, του Ιησού, του Ιάκχου. Αυτός ο εορτασμός εικονίζει την εμφάνιση της ψυχής σε ανθρώπινη μορφή.

Κατά την ινδική παράδοση ο Βράχμα γεννήθηκε κατά τη χειμερινή τροπή **υπό Παρθένου και Πνεύματος Αγίου**. Το ίδιο και ο Ιησούς. Επίσης ο Ίακχος κατά τη χειμερινή τροπή γεννήθηκε. Ο διδάσκαλος Χιράμι στο αυτό γεγονός αναφέρεται. Πρόγονοι αυτού υπήρξαν και η Εύα και ο Άγγελος του Φωτός.

Κατά την παράδοση όλοι οι πνευματικοί ήρωες των θρησκειών γεννήθηκαν κατά τη χειμερινή τροπή. Χαρακτηριστικό είναι ότι όλοι γεννήθηκαν από Πνεύμα και Παρθένο. Στην Ελληνική παράδοση, πολλές φορές συναντούμε τη μίξη Θεών και Νυμφών. Τούτο εξηγείται από την επαφή κεκαθαρωμένων ψυχών με το Φως του Ουρανού και έτσι με αυτές τις μίξεις δημιουργούνται γεγονότα για την εξύψωση της ανθρώπινης ψυχής.

Οι ψυχές που ανήκουν στο περιβάλλον μας έχουν γονείς τον Ουρανό και τη Γή. Όταν δε λέμε Ουρανό και Γή εννοούμε τις δυνάμεις αυτών.

Ως εκ τούτου από την επιμιξία των δυνάμεων του Ουρανού προς τις δυνάμεις της Γης γεννιέται η ψυχή του περιβάλλοντός μας. Από τις παρθένες των Θεών γεννήθηκαν και υπόκεινται σε θάνατο

Η εαρινή Ισημερία αποτελεί την αφετηρία νέας εποχής του Έαρος κατά την οποία όσα βλάστησαν το χειμώνα ανθούν και αναδίδουν αρώματα. Αυτή η εικόνα της Φύσεως εμφανίζει την ψυχή του Μύστου η οποία βαίνει προς το Φως με αυξημένες γνώσεις. Κατά την εποχή της Εαρινής Ισημερίας οι Ήρωες Βράχμα, Ιησούς, Ίακχος, Χιράμι φονεύονται και ανασταίνονται .

Ο θάνατος είναι αλληγορία και σημαίνει τη μεταμόρφωση γιατί θάνατος στη Φύση δεν υπάρχει, δηλαδή εξαφανισμός. Με το θάνατο εικονίζουν τη μεταμόρφωση. Η φύση κατά την Εαρινή Ισημερία εκδηλώνεται χαρούμενη, όπως και η ψυχή του ανθρώπου. Γι' αυτό κατά την Εαρινή Ισημερία οι Μύστες των Ορφικών και της Ελευσίνας τελούσαν γιορτές. Έξω ο λαός γιόρταζε περιφέροντας το Άγαλμα του Ιάκχου και γίνονταν τα Παναθήναια. Φυσικά ενώ οι μνημένοι γιόρταζαν ενσυνείδητα, ο έξω λαός γιόρταζε χωρίς να έχει συνείδηση της γιορτής. Η σημασία της γιορτής ήταν γνωστή

μόνο στους μυημένους οι οποίοι ελάμβαναν εικόνες από τη θεία φύση για να γιορτάσουν γεγονότα τα οποία συντελούντο στη ψυχική τους υπόσταση. Από την Εαρινή Ισημερία μέχρι τη Θερινή Τροπή το ανερχόμενο πνεύμα έρχεται σε αποθέωση.

Κατά τη θερινή τροπή γιορτάζεται ο Διόνυσος ο Ελευθερέυς. Γιορτάζεται ο πλήρης αποχωρισμός της ψυχής από το σκότος και η είσοδος αυτής στη διαρκή ημέρα.

Τη θερινή τροπή οι χριστιανοί γιορτάζουν λίγο αργά με τη γιορτή του Αγίου Πνεύματος.

Οι μύστες της Ελευσίνας έλεγαν ότι κατά τη θερινή τροπή ωριμάζει ο σίτος και η σπορά. Η βλάστηση και ωρίμανση του σίτου εικονίζει τη ψυχή του Μύστου η οποία εξελίσσεται σε αποθέωση. Την καλλιέργεια του σίτου δίδαξε η Θεά Δήμητρα, η οποία είναι και η θεά της Γης.

Το σιτάρι απεικονίζει μεταμορφωτικό μέσο.

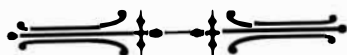
Μεταβάλλεται σε σώμα του Χριστού, **παντός Χριστού**. Λίγο μετά εμφανίζεται το σταφύλι, σύμβολο του Διονύσου. Ο χυμός του σταφυλιού συμβολίζει άλλο μεταμορφωτικό μέσο. Είναι το αίμα του Χριστού. Οι χριστιανοί λένουν ότι το σώμα και το αίμα του Χριστού σβύνει τις αμαρτίες.

Ο Διόνυσος ο Ελευθερέυς παίρνει σύζυγο την Περσεφόνη και ανεβαίνουν μαζί στον Όλυμπο. Ο Διόνυσος ο Ελευθερέυς γεννιέται από την καρδιά του Διός.

Γεννιέται έξω από τις δυνάμεις της Γης.

Κατά τον ίδιο τρόπο και η Θεά της Σοφίας γεννιέται έξω από τις δυνάμεις της Γης, από την κεφαλή του Διός και ο Ζεύς έχει σχέση με εκείνο που θα συναντήσει το πνεύμα όταν ελευθερώνεται από το Γήινο περιβάλλον.

Όλους τους συμβολισμούς των αρχαίων παραδόσεων που είχε για εξωτερίκευση τον εορτασμό των φυσικών γεγονότων των Τροπών και των Ισημεριών, τους προσφέρει ο Ήλιος σαν πατέρας της Γης.

λομαι ἤδη τὸν λόγον... μοι φαίνεται εἰκότως
 ἀνὴρ τῷ ὄντι ἐν... τὸν βίον θεωρεῖν
 μὲλλον ἀποθανεῖν... ἀέριστο αἶθε-

Εἰκόνα κείμενη ἀπὸ τοῦ βιβλίου Ἀρχαῖοι Ἑλληνες τ. γ' σελ. 104
 "Εἰκόνα ἀπὸ τοῦ βιβλίου Ἀρχαῖοι Ἑλληνες τ. γ' σελ. 104"

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΙΛΙΣΟΣ

Ένα πνευματικό σύμβολο

Το όνομα Ιλισός δεν δόθηκε τυχαία στο περιοδικό μας από τον ιδρυτή του αείμνηστο αδ. Κ. Μελισσαρόπουλο.

Από αρχαιοτάτων χρόνων ο περίφημος ποταμός των Αθηνών δεν έπαυσε να μνημονεύεται ως μία μεταφορική εικόνα ιδιαίτερα σημαντική από πνευματικής απόψεως και να συνδέεται με την αρχαία μυστηριακή παράδοση.

Οι αρχαίοι πρόγονοί μας τιμούσαν ιδιαίτερα το ιερό αυτό ρεύμα υδάτων και τούτο διότι πίστευαν ότι, εκτός απ' τη μεταφορική έννοια, ο ποταμός αυτός και ο πέριξ αυτού χώρος εξέπεμπαν μία

πνευματική ακτινοβολία η οποία είχε αναπτυχθεί κατά τρόπο συγκεκριμένο με την τέλεση μεγάλων θρησκευτικών και μυστηριακών τελετουργιών.

Γι' αυτούς και για άλλους λόγους, το τοπίο του Ιλισού λατρεύετο σαν ένας εξαγιασμένος χώρος, στον οποίο όπως θρυλούτο, αρέσκοντο να διατρίβουν οι λεγόμενες Ιλισιάδες Μούσες, των οποίων υπήρχε εκεί ιερό και βωμός. Στην ίδια περιοχή, η οποία εκτείνεται από το Στάδιο έως την οδό Αναπαύσεως, και η οποία ονομάζεται Άγρα ή Άγρας, αναπαύετο κατά τη παράδοση ο μανιώδης άνεμος Βορέας ο οποίος ιδών κάποτε την ωραία κόρη του Ερεχθέως την ανήρασε. Εκεί επίσης υψώνοντο και άλλα περικαλλή κτίρια, τα οποία ήταν αφιερωμένα σε θεούς και ήρωες. Από τα σπουδαιότερα ήταν, εκτός από το ιερό των Ιλισιάδων Μουσών, ο ναός του Ιλισού, όπου λατρεύετο ο Ιλισός ως θεός, ο οποίος παριστάνετο προσωποποιημένος με μορφή νεανίου στο δυτικό αέτωμα του Παρθενώνα, έχων πλησίον του μία νύμφη, πιθανώς την Καλλιρόη. Έτσι στη μυθολογία ο Ιλισός συγκαταλέγεται μεταξύ των θεοποιημένων ποταμών που θεωρούντο ως θεία όντα.

Επίσης στο περί τον Αρδηττό κέντρο, ήταν το ιερό του Ελικωνίου Ποδειδώνα, φέρον την ονομασία αυτή διότι ο εκεί λόφος ονομάζετο τότε Ελικών. Πιο πέρα υψώνοντο ο ναός της Δήμητρας και της Περσεφόνης και ο ναός του Τριπτολέμου.

Στην περιοχή αυτή κατά το μήνα Ανθεοστηριώνα (μεταξύ Φεβρουαρίου και Μαρτίου) τελούνται τα Μικρά Ελευσίνια Μυστήρια, τα καλούμενα «εν Άγραις».

Το τοπίο αυτό του Ιλισού, πολύδενδρο και ποτιζόμενο από τον ποταμό, ήταν διαμορφωμένο σε μαγευτικότατο περίπατο. Φαίνεται ότι στην ακμή της, η περιοχή είχε θηράματα και γι' αυτό πήρε το όνομα Αγραί (κυνήγια) και ένας ναός ήταν αφιερωμένος στην Αρτέμιδα την Αγροτέρα, δηλ. τη θεά του κυνηγιού, όπου κατά το μήνα Βοηδρομιώνα (Σεπτέμβριο) τελείτο η «Αγροτέρα θυσία».

Υπήρχε επι πλέον στη περιοχή ιερόν της Αφροδίτης της «εν κήποις», ως επίσης και ναός της Τύχης επί του Αρδηττού. Αλλά τα ιερά αυτά κτίσματα οικοδομημένα το ένα μετά το άλλο στις όχθες του Ιλισού, παρ' όλο το πλήθος τους δεν ήσαν ικανά να προσδώσουν στο ποταμό την περιεκτική έννοια του φορέως της μεγάλης πνευμα-

τικότητας των Αθηνών. Την έννοια αυτή απέκτησε μόνο όταν τα περί αυτόν τοπία πνευματώθηκαν από τα υψηλά νοήματα και τις αθάνατες ιδέες και διαποτίσθηκαν από τη συγκεκριμένη διδασκαλία της Αθηναϊκής σοφίας, και έτσι ο Ιλισός έλαβε όχι μόνον τύποις αλλά και ουσία το θεϊκό χαρακτήρα του.

Εκεί δίδασκε ο Αριστοτέλης, στη Περιπατητική Σχολή. Επί της όχθης του Αρδηττού ορκίζονταν τον ηλιαστικό όρκο τους οι Αθηναίοι δικαστές, οι αποτελούντες την Ηλιαία.

Το θαυμασιώτερο όμως εξ' όλων των χαρακτηριστικών της πατριολογίας περιοχής ήταν η εκλογή την οποία έκανε, κατά τον Πλάτωνα, ο μεγάλος φιλόσοφος Σωκράτης, για να συνομιλήσει εκεί με το μαθητή του Φαίδρο, και να συνθέσει το περίφημο ομώνυμο διάλογό του, όπου ομιλεί περί του Έρωτος και της ψυχής. Εκεί, κάτω από ένα πλατύ και υψηλό πλάτανο και της λυγαριάς το ύψος και τη πυκνή σκιά, όπου άκμαζε η άνθηση και ευωδίαζε ο τόπος, κοντά στη γεμάτη γλυκύτητα πηγή που έτρεχε κάτω από το πλάτανο με υπερβολικά ψυχρό νερό, και με το απαλό αεράκι να πνέει, ενεπνεύσθη ο Σωκράτης το μεστό πνευματικών νοημάτων έργο του, συνοδεία του θερινού και λυγερού ήχου της χορωδία των τεττίγων * τους οποίους ο ίδιος ο Σωκράτης κατονομάζει ως **«εντοπίους θεούς, ως τους των Μουσών προφήτας, τους υπέρ τας κεφαλάς των ιπταμένους τραγουδιστάς»**.

Η περιοχή λοιπόν της Άγρας, ειδυλλιακή, ιστορική, θρησκευτική, μυσταγωγική, διδακτική, φιλοσοφική και εμπνευστρια μεγάλων έργων, κατόρθωσε να δώσει στον αρδεύοντα Ιλισό την περιεκτική έννοια του κέντρου του μεγάλου πνευματικού κόσμου των Αθηνών.

Και εμείς σήμερα, μέσα από τις σελίδες του ιστορικού περιοδικού μας, φιλοδοξούμε να συνεχίσουμε το έργο των προκατόχων μας, πιστοί στη πνευματική παράδοσή του τιμώντες το ιερό σύμβολο του **ΙΛΙΣΟΥ**

(Επιμέλεια Γ.Σιβρή)

*τιτίτζικες

Τι κατέστησε το φυτό ιερό

(Ομιλία στην Εορτή του Λευκού Λωτού)

Η. Τζοβάρα-Ζάραγκα

Η έννοια του «ιερού» συνδέεται αρρήκτως με την παράλληλη έννοια της θεότητας. Κάτι καθίσταται «ιερόν», όταν έλθει σε άμεση επαφή με το θεϊόν.

Προκειμένου περί των φυτών, οι λαοί ξεχώρισαν από την Πανδώρα Γη, εκείνα που πρωτίστως τους προσέφεραν τροφή και θεραπεία. Συν τω χρόνω βεβαίως επικράτησε και η καλαισθησία και η κατά συνέπεια καλλιτεχνική έκφραση. Έτσι εκόσμησαν στήλες και κίονες (στύλους) με ανθέμια και ρόδα που βεβαίως διατήρησαν και την συσσωρευμένη συμβολική τους σημασία. Όπως ο «Λωτός» περιέκλειε όλους τους γνωστούς συμβολισμούς των θρησκειών της Αιγύπτου και της Ανατολής, έτσι και στον αρχαιοελληνικό χώρο, πλήθος φυτών και λουλουδιών συνδυάστηκε με τους θεοδραματικούς μύθους καθώς και με τα «έργα» των ηρώων.

Α.) Η επιφάνεια μιας θεότητας κατέστησε κάποιο φυτό ιερόν, αφού η θεότης το πρόσφερε ως δωρεά στους θνητούς.

α) Το στάχυ: είναι το κατ'εξοχήν ιερό φυτό της ελληνικής αρχαιότητας, αφού δόθηκε στον Ελευσίνιο Τριπτόλεμο από τη θεά Δήμητρα. Γνωστή η μυστική σχέση του με τα Ελευσίνια Μυστήρια (βλ. Ανάγλυφον Δήμητρας-Τριπτολέμου-Περσεφόνης). Η Δήμητρα ως Πανδώρα-Ονησιδώρα Παμμήτειρα Γαία.

β) Η άμπελος: προσφορά του μεγάλου Θεού Διονύσου στην ανθρωπότητα.

γ) Η ελιά: το κατ'εξοχήν ιερό φυτό της Αθηνάς, προσφορά της

Πολιούχου Αθηνάς στους Αθηναίους (Ερείχθιον-αιεθαλές δέντρο).

Ο σάχυς, η άμπελος και η ελιά συνδέθηκαν με πλήθος αρχαιοελληνικών μύθων με μυστηριακή ενέργεια. Μεταγενέστερα αποτέλεσαν και τα τρία ιερά φυτά του Χριστιανισμού.

Β.) Δια της Μεταμορφώσεως (Παλινδρόμηση προς το φυτικό επίπεδο)

Κάποιος ήρωας θνητός ή θνητή κυνηγημένος ίσως από κάποιον θεό κρύπτεται βρίσκοντας σωτηρία και από ανθρωπόμορφος μεταβάλλεται σε δεντρόμορφο εκπληρώνοντας το κύκλωμα φυτό-άνθρωπος-φυτό-άνθρωπος σε μια δραματική περιπέτεια:

α) Ας θυμηθούμε την «Δάφνην» που αποφεύγοντας τον Απόλλωνα μεταμορφώνεται στο γνωστό φυτό του θεού και στις μαντικές του πράξεις, και στο δαφνοστεφάνωμα ως Απόλλων Παιάν. Πολλοί ήρωες εξακολουθούν την ζωή τους «κρυμμένοι» κάτω από μια νέα μορφή.

β) Ο Νάρκισσος, γ) ο Υάκινθος, έφηβοι «καλοί κ' αγαθοί» που κέρδισαν την αθανασία δια της μεταμορφώσεώς των, σύμβολα του κάλλους και της αγνότητας, του έρωτος και της φιλότητας (βλ. Κνωσός: ο Πρίγκιπ με τα κρίνα, παλαιότατη παράσταση του άνθους).

Πολλά φυτά και λουλούδια κατά τους μύθους προέρχονται από ανθρώπους (Κυπάρισσος, Πίτυς, Σύριγξ του Πανός κ.τ.λ.) που σε κάποια άχρονη στιγμή κατέφυγαν στην μετάλλαξη.

Γ) Ιερά φυτά από την θυσία ενός θεού ή ήρωος

Από το αίμα του Άπιδος φύτρωσαν βιολέτες (βλ. το πένθιμο λουλούδι του Χριστιανικού Επιταφίου). Από την θυσία του Αδώνιδος πετάχτηκαν ρόδα και ανεμώνες.

Στο πεδίο των μαχών, όπου πέτουν ήρωες φυτρώνουν αγριοτριαντάφυλλα και παπαρούνες κατά τις λαϊκές δοξασίες. Το ίδιο θέμα απαντάται και στις ελληνικές παραδόσεις και σε πλήθος παραμυθιών.

Το ρόδον αποτελεί υψιπετές σύμβολον και στον Χριστιανισμό, συνδυασμένο ιδίως με τον Σταυρόν, άλλο πανανθρώπινο «παλαίτατο» σύμβολον.

Δ) Ένα φυτό ως δίοδος-άνοιγμα στον Άδη

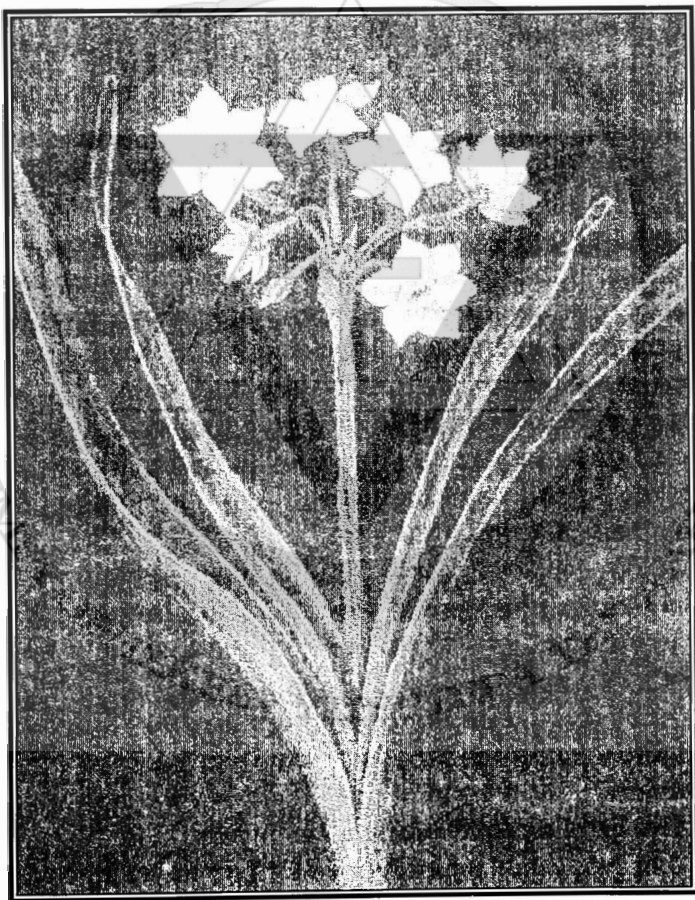
Η κοπή ενός φυτού μπορεί να γίνει πέρασμα για μια κάθοδο.

Ας θυμηθούμε τους μύθους της Περσεφόνης, της Ευριδίκης,

της Ωρείθυϊας για να περιοριστούμε σε γνωστούς ελληνικούς μύθους. Κλασική αναφορά αποτελούν στίχοι της Οδύσσειας, όταν ο Οδυσσέας κατέρχεται στον Άδη (Νέκυα), που περιγράφουν τους ασφόδελους-ασπαλάθους το φυτό των νεκρών (βλ. Οβίδιος, Βιργίλιος, Πλάτωνος Πολιτεία και το «Επί Ασπαλάθων» ποίημα του Γ. Σεφέρη.)

Γενικώς πλήθος φυτών της «λεπτόγεω» Αττικής και όλης της ελληνικής γης αποτελούν σύμβολα μια φυτικής ιεροφανείας. Έχουμε δηλαδή την εκδήλωση του «ιερού» μέσα από κάτι διαφορετικό.

Ας αναλογισθούμε και το χριστιανικόν σύμβολον του «Βασιλικού» που και αυτό συνδέεται με τον γεμάτον ιερούς συμβολισμούς Σταυρόν.

Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΚΕΨΕΩΝ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Αγγελική Κατσουράκη

Μέρος 1ο

Η χαρά μου είναι μεγάλη, διότι μου δίδεται και πάλι η ευκαιρία να επικοινωνήσω μαζί σας για το ρόλο που διαδραματίζουν οι σκέψεις στη ζωή του ανθρώπου. Ερευνώντας και σπουδάζοντας τη φύση και δομή του νοητικού σώματος όπως το αποκαλεί η Θεοσοφία, θα διαπιστώσουμε ότι πράγματι το σώμα αυτό παίζει πρωτεύοντα και αποφασιστικό ρόλο στη ζωή και εξέλιξη του ανθρώπου. Βέβαια με τις σκέψεις που παράγονται από τη λειτουργία και δράση του σώματος αυτού δεν μπορούμε να συλλάβουμε την υπερβατική αλήθεια. Μπορούμε όμως να μεταβάλλουμε και καλυτερέψουμε τις συνθήκες της ζωής μας, και να ισορροπίσουμε εντός μας τις αντιθέσεις που μας ταλαιπωρούν και μας διχάζουν. Ο Κρισναμούρτι αναφέρει κάπου **«ότι ο άνθρωπος είναι το αποτέλεσμα των σκέψεών του»**. Αυτό που συνήθως ονομάζουμε προσωπικότητα ή εγώ αντιπροσωπεύει και εκφράζει τον σκεπτόμενο άνθρωπο. Εδώ θα πρέπει να διευκρινίσουμε, ότι το εγώ και η σκέψη φαινομενικά ξεχωρίζουν μεταξύ τους, στην πραγματικότητα όμως ταυτίζονται και ενοποιούνται. Το εγώ πάντοτε αντανακλά και προβάλλει τις σκέψεις που κάνουμε και οι σκέψεις αντιπροσωπεύουν σαν συνισταμένη το εγώ. Αυτές είναι εκείνες που το επηρεάζουν, το διαμορφώνουν, και το χρωματίζουν με διάφορες αποχρώσεις.

Το νοητικό σώμα, αυτός ο ευαίσθητος και λεπτός φορέας του ανθρώπου, που οι αρχαίοι Έλληνες ονόμαζαν ηγεμόνα, έδωσε την υπεροχή και το προβάδισμα εις αυτόν έναντι των άλλων πλασμάτων της δημιουργίας.

Η λειτουργία του σώματος αυτού άρχισε με τη συμβολική βρώση του καρπού της γνώσεως του καλού και του κακού. Η δύναμη και υπεροχή του ανθρώπου στον επίγειο κόσμο εξαρτάται άμεσα από το νοητικό του σώμα, διότι με αυτό δομεί τις μορφές σκέψεις που ενισχύουν και βελτιώνουν την ποιότητα της ζωής του. Στα ζώα που κα-

θοδηγούνται από το ένστικτο, το σώμα αυτό είναι σε λανθάνουσα κατάσταση. Είναι αλήθεια ότι ζούμε σε μία δύσκολη εποχή αλληλο-συγκρουόμενων σκέψεων και ιδεών. Ο παραλογισμός και η σύγχυση είναι τα κύρια χαρακτηριστικά των ανθρώπων της εποχής μας. Γι' αυτό και οι νοητικές αρρώστιες έχουν όπως ξέρετε αυξηθεί επικίνδυνα. Το λεγόμενο πνεύμα της εποχής διαμορφώνεται από τις ίδιες μας τις σκέψεις. Οι σκέψεις αυτές που βασίζονται κατά κανόνα σε εξωτερικά κριτήρια δεν μπορούν να εισχωρήσουν στη βαθύτερη όψη των πραγμάτων.

Αυτές είναι εκείνες που δημιουργούν κάθε φορά εις τους ανθρώπους τις ψευδαισθήσεις, τους φόβους και την αβεβαιότητα για το αύριο. Οι σκέψεις αυτές μαζί με τον παράγοντα της φαντασίας πλάθουν και δημιουργούν τις ζοφερές απατηλές εικόνες που μαυρίζουν τη ζωή μας. Για ν' αλλάξει η σημερινή ζωή του ανθρώπου, για ν' ελευθερωθεί από την απαισιοδοξία και τους φόβους που του έχουν κάνει τη ζωή κόλαση, οφείλει κατά τη γνώμη μου να κάνει μία ανακατάταξη των σκέψεών του. Το μυστικό της αποκαταστάσεως και ισορροπίας είναι το νοητικό στοιχείο γι' αυτό και οι μοναχοί Βουδιστές προσπαθούν και ασκούνται ν' αποβάλλουν **τα κατασκευάσματα του νού** όπως τα ονομάζουν, δηλαδή τις διάφορες μορφές – σκέψεις που από αιώνες αιώνων έχουν συσσωρευθεί μέσα μας.

Με το κείμενο αυτό αδελφοί μου που πραγματεύεται το ρόλο που παίζουν οι σκέψεις στη ζωή μας, σας μεταφέρω ένα μήνυμα ελπίδας και αισιοδοξίας. Πιστεύω ότι ο άνθρωπος είναι σε θέση και μπορεί με ορισμένες προϋποθέσεις να μεταμορφώσει τη ζωή του, αλλάζοντας τις σκέψεις του, δηλαδή το περιεχόμενο της συνειδήσεώς του. Ο ηθικός και πνευματικός χειμώνας μέσα στον οποίο ζούμε δεν είναι αιώνιος, η άνοιξη πλησιάζει και μπορούμε με λίγη προσπάθεια να την επισπεύσουμε. Εάν οι άνθρωποι μπορούσαν πραγματικά να καταλάβουν και γνωρίσουν τη δύναμη που περικλείουν οι σκέψεις, θα ήταν εύκολο τότε να μεταμορφώσουν ολόκληρη τη ζωή τους. Έχει ειπωθεί σε ομιλία από τον Χρ. Καμαρωτάκη «**ότι το να σκέπτεται κανείς δυνατό είναι σαν να ενεργεί**». Επίσης ότι «**η σκέψη είναι μια πράξη λεπτής μορφής που επηρεάζει αισθητά τον κόσμο εις τον οποίον ζούμε και υπάρχουμε**». Χωρίς υπερβολή οι σκέψεις αποτελούν τις μυστικές δυνάμεις που κυβερνούν τον κόσμο. Ο γνωστός αμερικανός ψυχολόγος Μάρντεν εις το βιβλίο του «Τα θαύματα της

σκέψεως», αναφέρει μεταξύ άλλων, πως «**ό,τι ο σκεπτόμενος άνθρωπος, πιστεύει και επιθυμεί πραγματικά, το αποκτά**». Και συνεχίζει «**οι εμπνεύσεις του νου μας και οι επιθυμίες της καρδιάς μας, είναι οι προφητείες και οι πρόδρομοι των πραγμάτων που μπορούν να γίνουν πραγματικότητες εις το εγγύς μέλλον. Αυτό που ποθούμε με όλη τη δύναμη να το φτάσουμε, τείνει να γίνει μια πραγματικότητα. Το ιδεώδες μας είναι μια σκιαγραφία που προηγείται της πραγματοποίησής. Ο γλύπτης ξέρει πως το ιδεώδες του είναι η προφητεία που θα εκδηλωθεί χαραγμένη στο μάρμαρο**». Όταν αρχίσουμε να επιθυμούμε ένα πράγμα με όλο μας το είναι, σχηματίζουμε ένα νοερό δεσμό ανάμεσα σ' αυτό το πράγμα και τον εαυτό μας. Είναι σαν να κατασκευάζουμε αποκρύφως έναν ομφάλιο λώρο που μας συνδέει και ενώνει.

Ο Μάρντεν μας συμβουλεύει «**να μην δίδουμε προσοχή στο υλικό μέρος της ζωής μας. Πρέπει να μάθουμε να ζούμε νοερά στο ιδεώδες που θέλουμε να το δούμε να πραγματοποιείται**».

«**Ζώντας μέσα σ' ένα ανώτερο ιδανικό εξασφαλίζουμε όλες τις ατέλειες, διανοητικές και ηθικές. Εάν σκεπτόμαστε και επιθυμούμε να παραμείνουμε νέοι και ωραίοι, να νοιώθουμε ότι πράγματι είμαστε, και να μη στοχαζόμεθα ποτέ τα γηρατειά, ποτέ την παρακμή και την ασχήμια, γιατί μέσα στο ιδεώδες όλα είναι νέα και ωραία και δεν υπάρχει θέση για τα γηρατειά ούτε για την ασχήμια**».

Επίσης θα ήθελα να πω ότι τα χρόνια πολλές φορές δεν παίζουν τόσο ρόλο όσο φανταζόμαστε. Υπάρχουν άνθρωποι προχωρημένης ηλικίας που έχουν τόσο νεανική ψυχή, τόσο νεανικά και ζωντανά ενδιαφέροντα, που απτά ακτινοβολούν στο πρόσωπο, στα μάτια που λάμπουν γεμάτα αγάπη και εξυπνάδα, στα χείλια που χαμογελούν. Η θέληση, η αγάπη και η σκέψη συνεργάζονται και πλάθουν σαν ζύμη τη φυσική ύλη.

Επί του προκειμένου ένα κείμενο εσωτερικό αναφέρει τα εξής: «**Γηρατειά δεν υπάρχουν. Με τη σκέψη που κάνουμε τα προκαλούμε και έρχονται και μας καταλαμβάνουν**». Επομένως μπορούμε να πούμε ότι η νοσηρή σκέψη είναι η αιτία όλων των κακών που μας περιβάλλουν. Κάπου αλλού ο Μάρντεν μας λέγει «**Πολλοί από τους ηλικιωμένους ανθρώπους όπως γνωρίζετε, είναι γεμάτοι υγεία και ζωντάνια, ταξιδεύουν σ' όλο τον κόσμο και διαπνέονται από ενθουσιασμό, πίστη και ιδανικά**». Το μυστικό λοιπόν που απωθεί, απομα-

κρύνει τα γηρατειά και την ανία είναι τα έντονα ενδιαφέροντα, οι ευγενικές απασχολήσεις και πάνω απ' όλα η πνευματικότητα, η αγάπη και η ανθρωπιά. Κατά τον Μάρντεν, το ιδεώδες κρατεί διαρκώς μπροστά μας το σχέδιο της τελειότητας που επιζητούμε. Μεγαλώνει επίσης τη πίστη μας για τη θεία καταγωγή μας και για την οριστική τελειοποίηση, γιατί μας δίνει το θέαμα αυτού που μας ανήκει. Η συνήθεια να σκεπτόμαστε τα πράγματα όπως τα επιθυμούμε, ή όπως θα έπρεπε να είναι, και να διακηρύττουμε ότι είμαστε ικανοί να τα πραγματοποιούμε, σχηματίζει το πρόπλασμα που πάνω του θα εργασθεί η ζωή. Να έχετε πάντοτε στο νού σας τι άνθρωπος θέλετε να είστε. Ταυτόχρονα να πιστεύετε και να το θέλετε και αποδιώξτε κάθε ιδέα αρρώστιας και κατωτερότητας, αυτό που ονομάζουμε συναίσθημα μειονεκτικότητας. Όπως λέγει ο Άντλερ **«Μην αφήνετε ποτέ να σας καταβάλλει η ιδέα πως είστε αδύναμοι ή πως έχετε ελαττώματα ή ελλείψεις»**. Θα ήθελα εδώ να προσθέσω ότι η σκέψη μας συμβάλλει αποτελεσματικά στη μείωση ή την αύξηση αυτών των ψυχολογικών καταστάσεων. Ένα ρητό που αποδίδεται στους αποκρυφιστές λέγει **«Όπου η σκέψη εκεί και η δύναμη»**.

Βέβαια πρέπει νάχουμε το **«Γνώθι σ' αυτόν»** πρέπει να βλέπουμε με βαθιά κατανόηση τις αδυναμίες και τα ελαττώματά μας. Να τα βλέπουμε και να τα φωτίζουμε και όχι να καταθλιβόμαστε απ' αυτά. **«Να μην καρφώνεται η σκέψη μας πάνω σ' αυτά με νοσηρό τρόπο και άγονες τύψεις που κατατρώνουν την ψυχική μας υγεία ή να απελπίζόμαστε γιατί έτυχε να τα έχουμε. Να σκεπτόμαστε πως τα ελαττώματά μας, και οι αδυναμίες μας δεν είμαστε εμείς, αλλά ο ψεύτικος εαυτός μας, και ότι μπορούμε με λίγη υπομονή να τον διορθώσουμε. Να έχουμε τη σκέψη μας διαρκώς στο φως και όχι στο σκοτάδι»**. Και συνεχίζει **«Κρατείστε σταθερά το ιδεώδες σας και πολεμήστε με όλες σας τις δυνάμεις να το επιτύχετε. Έτσι θα μπορέσετε να το φθάσετε»**.

Η Άννι Μπέζαντ μας λέγει, πως άμα βλέπουμε να έχουμε ένα ελάττωμα, αμέσως να σκεπτόμαστε το αντίθετό του. Και ο Κρισναμούρτι μας συμβουλεύει να μην κάνουμε διαφυγές, αλλά να βλέπουμε τα ελαττώματά μας καθαρά, να τα παρατηρούμε βαθιά και ήρεμα. Άς στρέψουμε με ενδιαφέρον και προσοχή στον εαυτό μας και ας παρατηρήσουμε το εγώ, τον κατώτερο εαυτό μας, διότι αυτός και ουδείς άλλος είναι η αιτία όλων των ελαττωμάτων και επιθυμιών. Συνει-

δητοποιώντας αυτή την αλήθεια συμβάλλουμε ουσιαστικά στην αναμόρφωση της υποστάσεως μας. Ενισχύουμε τη δύναμη της πίστεως που κάνει, όπως μας λένουν οι αποκριφιστές, τα αδύνατα, δυνατά.

Ο Μάρντεν λέγει επ' αυτού το εξής: **«Υπάρχει μεγάλη δύναμη στη πίστη, τόση που να πραγματοποιήσει τις ανώτερες επιθυμίες σας και τα όνειρά σας. Τίποτε δεν βοηθά τόσο, όσο το να πιστεύουμε ότι τα πράγματα θα γυρίσουν στο καλύτερο και ποτέ στο χειρότερο. Δεν υπάρχει τίποτε που να δίνει περισσότερο θάρρος από την αισιόδοξη αυτή συνήθεια, στο να πιστεύει κανείς με σταθερή ββαιότητα στο καλό».**

Πιστείτε με όλη τη καρδιά σας, ότι είστε ικανοί να κάνετε αυτό που πρέπει να κάνετε. Έτσι θα δώσετε εις τον εαυτό σας αυτοπεποίθηση και εμπιστοσύνη, τα στοιχεία με τα οποία αναπτύσσεται η πρωτοβουλία και η δράση. **«Ποτέ μην αφήνετε την αμφιβολία να μπει μέσα σας να σας αποθαρρύνει. Να μη κρατάτε παρά ανώτερες ιδέες και να είστε αποφασισμένοι να τις πραγματοποιήσετε. Στείλτε μακριά σας κάθε κακή ή αποθαρρυντική ιδέα, κάθε τι που θα μπορούσε να σας κάνει να πιστέψετε στην αποτυχία ή στη δυστυχία και τη καταστροφή».** Δεν έχει σημασία αυτό που φαίνεστε ότι είστε σήμερα. Γιατί αυτό μπορεί να μεταβληθεί εάν το θελήσετε με θέρμη. Γι' αυτό η προσπάθειά σας ας είναι πάντα αισιόδοξη και νάστε βέβαιοι πως θα φτάσετε στο σκοπό που επιδιώκετε. Θα μείνετε κατάπληκτοι όταν δείτε πόσο θ' αναπτυχθούν οι ιδιότητές σας και πόσο όλη η ύπαρξή σας θα προοδεύσει.

Όταν ο άνθρωπος αποκτήσει τη συνήθεια να έχει συνεχείς, εύθυμες, ευτυχισμένες και ενθαρρυντικές σκέψεις, τότε δεν θα μπορεί πια να έχει και να διατηρεί άλλες αντίθετες. Πόσο αλήθεια, θ' άλλαξε ο κόσμος, αν τα παιδιά μας αποκτούσαν την ευεργετική αυτή συνήθεια.

Μόνον έτσι η ψυχή θα μπορούσε ν' αποδώσει το μέγιστο όριο των δυνάμεών της. Να πιστεύουμε για το μέλλον, ότι το καλύτερο μπορεί να μας αποδώσει. Κατά τους αποκριφιστές, **«ό,τι προσπαθούμε να εκφράσουμε με δύναμη, τείνει να πραγματοποιηθεί όσο και αν στην αρχή φαίνεται δύσκολο και ακατόρθωτο. Να βλέπουμε μπροστά μας διαρκώς το ιδεώδες μας ζωντανό, σαν να έχει ήδη πραγματοποιηθεί. Τέλεια υγεία, ευτυχία, καλό χαρακτήρα, επιτυχία στη ζωή κλπ».**

Συνεχίζεται

ΑΠΟ ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΑΣ

Το Πνεύμα και η Αθανασία

Πρεσβεύουμε ότι το πνεύμα, ο «Πατήρ εν τω Κρυπτώ» του Ιησού ή το Ατμαν, δεν είναι ατομική ιδιοκτησία κανενός ανθρώπου αλλά είναι η Θεία Ουσία που δεν έχει σώμα ούτε μορφή, είναι αβαρής, αόρατη, αδιάκριτη, δεν ύπαρχει και όμως **Είναι**, όπως λένε και οι Βουδιστές όταν μιλούν για το Νιρβάνα. Πλανιέται πάνω από κάθε θνητό ενώ το μέρος της που εισχωρεί μέσα του και διαποτίζει το σώμα του είναι μονάχα οι ακτίνες της, το Φως της το πανταχού παρόν και που φεγγοβολεί μέσα από το Μπούντι, τον φορέα και απευθείας εκπόρευση της Θείας Ουσίας. Αυτή είναι η μυστική έννοια των όσων βεβαιώνουν οι αρχαίοι φιλόσοφοι λέγοντας ότι **«το λογικό μέρος»** της ανθρώπινης ψυχής (δηλ. εκείνο που πηγάζει από το Λόγο, την Αιώνια Σοφία), ποτέ δεν εισχωρεί εντελώς μέσα στον άνθρωπο παρά μόνο τον επισκιάζει περισσότερο ή λιγότερο, διαμέσου της άλογης πνευματικής ψυχής ή του Μπούντι. Άλογο με την έννοια ότι μια αγνή απόρροια του Παγκόσμιου Πνεύματος δεν μπορεί να έχει δική της ατομική λογική σ' αυτό το πεδίο της ύλης, αλλά όπως η σελήνη δανείζεται το φως της από τον ήλιο και τη ζωή της από τη γη, έτσι και το Μπούντι δέχεται το φως της σοφίας από το Ατμα και τις λογικές του ιδιότητες από το Μάνας - το ανώτερο νοητικό σώμα. Το Μπούντι σαν κάτι **«εν εαυτώ»** ομοιογενές δεν έχει ιδιότητες.

Πρέπει να μάθετε τη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα σε εκείνο που είναι παθητικά **«άλογο»** γιατί δεν είναι διόλου διαφορισμένο ή διαχωρισμένο, και σε αυτό που επίσης γίνεται άλογο γιατί είναι υπερβολικά ενεργητικό. Ο άνθρωπος είναι ένα σύνολο από πνευματικές δυνάμεις καθώς και φυσικοχημικές και όλες μαζί μπαίνουν σε κίνηση με την ώθηση εκείνου που ονομάζουμε **«αρχή»** ή **«στοιχείο»**.

Πιστεύουμε μαζί με τους Νεοπλατωνικούς και τους Διδασκάλους της Ανατολής ότι το πνεύμα (Ατμα) ποτέ δεν κατεβαίνει ολόκληρο μέσα στο ζωντανό άνθρωπο παρά μονάχα εκπέμπει την ακτινοβολία του στον **εσωτερικό άνθρωπο**, τη ψυχική και πνευματική σύνθεση των αστρικών στοιχείων. Παραδεχόμαστε τη παρουσία της ακτινοβο-

λίας του Άτμα και μόνο. Ο άνθρωπος και η ψυχή χρειάζεται να κατακτήσουν την αθανασία τους με την **ανύψωσή** τους μέχρι τη Μονάδα. Αν το κατορθώσουν τότε ενώνονται και συγχωνεύονται μαζί της.

Η ατομικότητα του ανθρώπου μετά το θάνατο εξαρτάται από το πνεύμα και όχι από την ψυχή και το σώμα του. Μολονότι η λέξη **«προσωπικότητα»** στη συνηθισμένη της έννοια μοιάζει παραλογισμός αν την εφαρμόσουμε κατά γράμμα στην αθάνατη ουσία μας, η τελευταία αυτή είναι όπως και το ατομικό Εγώ, μια ξεχωριστή οντότητα αθάνατη και αιώνια **«εν εαυτή»**. Μόνο στους Μαύρους Μάγους και στους πορωμένους εγκληματίες που έμειναν βυθισμένοι στο έγκλημα σε μια μακριά σειρά υπάρξεων, το φωτεινό νήμα που συνδέει το Πνεύμα με την προσωπική ψυχή από τη στιγμή της γέννησης του παιδιού, κόβεται βίαια. Η άσαρκη τότε οντότητα χωρίζεται από την προσωπική ψυχή και δεν διατηρεί τη παραμικρή ανάμνηση από αυτήν που εκμηδενίζεται εντελώς.

Αν κατά τη διάρκεια της ζωής δεν γίνει η ένωση του κατώτερου προσωπικού Μάνας με το ατομικό μετενσαρκωμένο Εγώ, τότε το προσωπικό Μάνας ακολουθεί τη μοίρα των κατώτερων ζώων. Διαλύεται σιγά-σιγά στον αιθέρα και η προσωπικότητά του εξαφανίζεται. Στη περίπτωση αυτή το πνευματικό Εγώ μένει ένα ξεχωριστό ον, μόνο που ύστερα από μια τέτοιας ποιότητας και άχρηστη αλήθεια ζωή του κατώτερου στοιχείου του, χάνει την ευδαιμονία του Ντεβαχάν που θα χαϊρόταν αλλοιώς σαν εξιδανικευμένη προσωπικότητα. Μετενσαρκώνεται σχεδόν αμέσως αφού για λίγο διάστημα απολαύσει την ελευθερία του σαν πλανητικό πνεύμα, ώστε να προσπαθήσει ξανά.

Ένα Εγώ που κέρδισε την αθάνατη ζωή σαν πνεύμα, θα μείνει πάντοτε ο ίδιος εσωτερικός εαυτός σε όλες τις γεννήσεις πάνω στη γή. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα μείνει πάντα ο κ. Σμιθ που ήταν στη γήινη ζωή (δηλ. η γήινη προσωπικότητα) ούτε ότι θα χάσει την ατομικότητά του. Το **θείο Εγώ** παραμένει η ίδια αμετάβλητη οντότητα. Μπορεί να λησμονήσει ολοσδιόλου τη γήινη πείρα της προσωπικότητας που εκπορεύτηκε από αυτό, την ίδια ακριβώς στιγμή του χωρισμού του από τον ανάξιο φορέα του. Αν η σφαλερή ιδέα της παγκόσμιας αθανασίας του ανθρώπινου γένους μπορούσε να παρουσιαστεί και κατανοηθεί με την αληθινή της όψη, τότε πραγματική ωφέλεια θα μπορούσε να προκύψει για την εξέλιξη όλης της ανθρωπότητας.

(Ε. Μπλαβάτσκι)

Κυκλοφόρησε
η νέα έκδοση του κλασικού έργου
της ιδρύτριας της Θ.Ε.

Έλενα Π. Μπλαβάτσκυ

Το Κλειδί της Θεοσοφίας

Διατίθεται στα κεντρικά βιβλιοπωλεία και
στα γραφεία της Θ.Ε. Βουκουρεστίου 25,
Τ.Τ. 106 71

Τηλ.+Fax. 210 3610961

Τηλ. 210 3620702

Ο ΛΩΤΟΣ

ΕΝΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΥΜΒΟΛΟ

(Ομιλία στην Εορτή του Λευκού Λωτού)

OM MANI PADME OM!

(Χαίρε λαμπερό πετράδι του λωτού, Χαίρε!)

Ο Λωτός ή ΠΑΝΤΜΑ είναι ένα πολύ αρχαίο και διαδεδομένο σύμβολο τόσο του σύμπαντος όσο και του ανθρώπου. Ο σπόρος του περιέχει μέσα του μια πλήρη μικρογραφία του μελλοντικού φυτού, πράγμα που συμβολίζει το γεγονός ότι τα πνευματικά πρότυπα όλων των πραγμάτων υπάρχουν στον αιθέριο κόσμο, πριν τα πράγματα αυτά υλοποιηθούν πάνω στη Γη. Το φυτό **λωτός**, αναπτύσσεται μέσα στο νερό έχοντας τις ρίζες του στη λάσπη και ανοίγει τα λουλούδια του στον αέρα. Έτσι συμβολίζει τη ζωή του ανθρώπου αλλά και του κόσμου, γιατί τα στοιχεία και των δυο αυτών είναι ίδια και αναπτύσσονται προς την ίδια κατεύθυνση, δηλ. την εξέλιξη. Η ρίζα του λωτού που είναι βυθισμένη μέσα στη λάσπη συμβολίζει την υλική ζωή. Ο κορμός του που ανεβαίνει περνώντας μέσα από το νερό, συμβολίζει, την ύπαρξη στον αστρικό κόσμο ενώ το λουλούδι που επιπλέει στο νερό και ανοίγει τα πέταλά του στον αέρα και τον ήλιο, συμβολίζει την πνευματική ύπαρξη.

Ιερό λουλούδι της φύσης και των θεών της, ο λωτός αντιπροσωπεύει το αφηρημένο και το συγκεκριμένο Σύμπαν, όντας το έμβλημα των δημιουργικών δυνάμεων τόσο της πνευματικής όσο και της υλικής όψης του. Από τη πιο μακρινή αρχαιότητα θεωρείτο ιερό από τους Άριους, τους Αιγύπτιους και αργότερα τους Βουδιστές. Τιμάτο στη Κίνα και την Ιαπωνία και υιοθετήθηκε επίσης σαν Χριστιανικό σύμβολο από την Ελληνική και τη Λατινική Εκκλησία, οι οποίες το αντικατέστησαν με το κρίνο. Σε κάθε εικόνα του Ευαγγε-

λισμού, ο Αρχάγγελος Γαβριήλ εμφανίζεται στη Παρθένο Μαρία κρατώντας ένα κρίνο ή μάλλον κλαδί με κρίνους. Στις πρώτες απεικονίσεις όμως ο Αρχάγγελος Γαβριήλ κρατούσε ένα νούφαρο στο χέρι του δηλ. ένα λωτό. Αυτές οι συμβολικές εικόνες διασώζονται μέχρι σήμερα στην εικονογραφία της Ελληνικής και της Ρωμαϊκής Εκκλησίας. Το κλαδί αυτό με τους κρίνους αντιπροσωπεύει πυρ και νερό ή την ιδέα της δημιουργίας και της γέννησης. Έχει δε την ίδια ακριβώς έννοια με το λωτό στο χέρι του Μποντισάτβα, που αναγγέλλει στη μητέρα του Γκ. Βούδα – την Μάχα Μάγια – τη γέννηση του Παγκόσμιου Σωτήρα. Παρόμοια ο Όσιρις και ο Ωρος παριστώνται συνεχώς από τους Αρχ. Αιγυπτίους σε συσχετισμό με το άνθος του λωτού, γιατί αυτοί οι δύο είναι Ηλιακοί Θεοί ή Πυρ – το Άγιο Πνεύμα που συμβολίζεται και από «γλώσσες φωτιάς»- όπως συμβαίνει και με τους άλλους δύο.

Στα ευρήματα της Αρχαίας Αιγύπτου, όσο πιο παλιά είναι τα ανακαλυπτόμενα αναθηματικά αντικείμενα με σύμβολα και εμβλήματα, τόσο πιο συχνά βρίσκεται ο λωτός και το νερό συνδεδεμένα με ηλιακούς θεούς. Ο Θεός Χνεμού – η υγρή δύναμη, το νερό που όπως έλεγε ο Θαλής είναι η αρχή όλων των πραγμάτων – βρίσκεται καθισμένος πάνω σε ένα θρόνο κλεισμένο σε ένα λωτό. (Ζαΐτικη εποχή – Σεραπείο). Ο Θεός Μπες στέκεται πάνω σε ένα λωτό (Αβνδος) Ο Θώθ, ο θεός του μυστηρίου και της σοφίας, ο ιερός Γραφέας του Αμέντι, φορώντας σαν κάλυμα κεφαλής τον ηλιακό δίσκο κάθεται πάνω σε έναν ολάνθιστο λωτό (4η Δυναστεία). Τέλος, η θεά Χεκέ με το άκομπο σχήμα της μορφής του βατράχου, μια από τις αρχαιότερες Αιγυπτιακές θεότητες, στέκεται πάνω σε ένα λωτό δείχνοντας έτσι τη σύνδεσή της με το νερό και το πυρ. Ένας βάτραχος ή ένας φρύνος κλεισμένος σε άνθος λωτού, ή και χωρίς το άνθος, ήταν η μορφή που διαλέχτηκε για τα λυχνάρια της εκκλησίας πάνω στα οποία ήταν χαραγμένες οι λέξεις «Εγώ ειμί η ανάστασις».

Μαρία ή Mare, θάλασσα και νερό είναι το όνομα της Παρθένου μητέρας του **Χριστιανού Μεσσία**, του πυρός που συνδέεται με το νερό, το Βάπτισμα και τους Ιχθείς όπως και ο **Μάτογια Αβατάρα** (Μάτογια = Ψάρι) των Ινδών. Και οι δυο συνδέονται με τον λωτό ή το νούφαρο που γίνεται και ένα **σύμβολο της Ιερής Μητρας**. Στο κεφάλαιο LXXXI του ΤΥΠΙΚΟΥ (Βίβλος των Νεκρών)

που ονομάζεται «Μετασχηματισμός μέσα στο Λωτό», αναφέρεται ότι : « το άνθος του λωτού που φυτρώνει στα νερά του Νείλου, και οι τρόποι ανάπτυξής του, το έκαναν ιδιαίτερα κατάλληλο και σαν σύμβολο των λειτουργιών αναπαραγωγής. Το άνθος του είναι ο φορέας του σπόρου για αναπαραγωγή σαν αποτέλεσμα της ωρίμανσής του. Συνδέεται με τις πλακουντόμορφες προσάψεις του με τη μητέρα Γη ή τη μήτρα της Ίσιδας μέσω του νερού, δηλ. του ποταμού Νείλου, όπως και με το μακρύ σαν χορδή μίσχο του που ομοιάζει με ομφάλιο λώρο. Μερικές φορές απεικονίζεται και ένα μωρό καθισμένο στο λουλούδι, ή σαν να προβάλλει μέσα από αυτό...».

Σύμφωνα με τους Ινδουίστες, η θερμότητα ή το Πνεύμα του Πυρός που διεγείρει, γονιμοποιεί και αναπτύσσει το καθετί σε συγκεκριμένη μορφή, γεννήθηκε από το Νερό ή την Αρχέγονη Γη και δημιούργησε τον Μπράχμα, ο οποίος κάθεται σε ένα λωτό. **«Στο σώμα Σου, Κύριέ μου, βλέπω τον Αιώνιο στο λώτινο θρόνο του και όλους τους Ρίσι».** (Μπαγκαβάτ Γκιτά 11,15) Το λουλούδι του λωτού απεικονίζεται επίσης να φυτρώνει από τον αφαλό του Βισνού ο οποίος αναπαύεται επάνω στα ύδατα του διαστήματος και αυτό είναι μια πολύ γραφική αλληγορία. Το Σύμπαν αναπτύσσεται από τον Κεντρικό – Ήλιο, το Σημείο, το πάντα κρυμμένο Σπέρμα. Η θηλυκή δε όψη του Βισνού, που ονομάζεται Λακσμή ή Πάντμα, δηλ. Λωτός, εμφανίζεται παρόμοια κατά τη «δημιουργία» να επιπλέει πάνω σε άνθος λωτού. Κατά τη διάρκεια της «ανάδευσης του ωκεανού» του διαστήματος, η Λακσμή ξεπήδησε μέσα από τη «θάλασσα του γάλακτος» δηλαδή τον αφρό του ωκεανού όπως η Αφροδίτη, με ένα λωτό στο χέρι της.

**«Τότε καθισμένη πάνω σ' ένα λωτό
η λαμπερή θεά της Ομορφιάς, η ασύγκριτη Σρι
πρόβαλε μέσα από τα κύματα..»**

Στην Ινδία εκτός από σύμβολο της γόνιμης Γης, ο λωτός είναι και σύμβολο του Ιερού όρους Μερού*. Τα τέσσερα πνεύματα ή οι άγγε-

*Δηλαδή το συμβολικό κοσμικό όρος, αντίστοιχο του Ιερού Ουράνιου Ολύμπου των αρχαίων Ελλήνων και του Ιερού Όρους Γολγοθά των Χριστιανών τα οποία θεωρούνται σαν πνευματικός AXIS MUNDI.

λοι των 4 τετάρτων του Ουρανού- (οι 4 Μαχαράτζα) – οι Αρχάγγελοι ή τα Ζώα του Σταυρού στο Χριστιανισμό, στέκονται ο καθένας πάνω σε ένα λωτό, ενώ στο κέντρο του σχήματος βρίσκεται το όρος Μερού.

Οι ιδέες που υποκρύπτονται στο λωτό, αυτό το θαυμάσιο και αρχαιότατο σύμβολο είναι πολλές, είναι πολύ όμορφες και δείχνουν τη ταυτόσημη καταγωγή του σε όλα τα θρησκευτικά συστήματα. Είτε πρόκειται για λωτό, νούφαρο ή κρίνο υποδηλώνει, γενικά μία και την αυτή φιλοσοφική έννοια και ιδέα. Δηλαδή την εκπόρευση του αντικειμενικού από το υποκειμενικό, τη Θεία Ιδεοπλασία που περνάει από την αφηρημένη στη συγκεκριμένη και ορατή μορφή. Μόλις το ΣΚΟΤΑΔΙ – ή μάλλον αυτό που για την άγνοια είναι «σκοτάδι» – εξαφανίζεται στη δική του περιοχή του Αιώνιου Φωτός, αφήνοντας πίσω του μόνο τη Θεία Εκδηλωμένη Ιδεοπλασία του, η κατανόηση των Δημιουργικών Λόγων ανοίγει και τότε βλέπουν στον Ιδεατό κόσμο τις αρχετυπικές μορφές των πάντων. Πάνω σ' αυτά τα πρότυπα προχωρούν για να αντιγράψουν και να κτίσουν ή να μορφοποιήσουν μορφές εφήμερες και παροδικές. Στην Εσωτερική φιλοσοφία η στρατιά των Δημιουργικών Λόγων είναι ένας αφηρημένος όρος, μια ιδέα όπως και ο όρος Δημιουργός ή Λόγος. Περιλαμβάνει το σώμα των ενεργών δυνάμεων ή εργαζομένων μονάδων, και είναι – όπως και ο Δημιουργός – η ποιητική ένωση ενός πλήθους Δημιουργών και Δομητών. Σ' αυτό το στάδιο δράσης, το στάδιο της μορφοποίησης, ο Δημιουργός ή η Στρατιά δεν είναι ακόμη ο Αρχιτέκτων. Αλλά γεννημένος μέσα στο λυκαυγές της δράσης πρέπει πρώτα να συλλάβει το σχέδιο και να αντιληφθεί τις ιδεατές μορφές, οι οποίες βρίσκονται κρυμμένες μέσα στο στήθος της Αιώνιας Ιδεοπλασίας όπως τα μελλοντικά φύλλα του Λωτού, τα άσπιλα πέταλα, τα οποία είναι κρυμμένα μέσα στο σπόρο αυτού του Ιερού φυτού.

Προβάλλοντας ο Δημιουργός μέσα από αυτό το λουλούδι, το άνθος του Λωτού, αναφωνεί : «Εγώ είμαι ο Αγνός Λωτός που αναδύεται από τους Φωτεινούς.

Εγώ μεταφέρω τα μηνύματα του Ώρου.

Εγώ είμαι ο Αγνός Λωτός που έρχεται από τα Ηλιακά Πεδία».

(Από την Μυστική Δοξασία, τόμος I, σελ. 379)

(Για την Ελληνική έκδοση, τόμος II σελ. 101)

Επιμέλεια Ιφιγ. Κασταμονίτη

ΣΟΥΦΙΣΜΟΣ

Τα κίνητρα των μη φωτισμένων

Ένας Σούφι, ένας φτωχούλης του Θεού, βασανιζόταν από κάτι παιδιά που του πέταγαν πετρες.

Τελικά, βρήκε καταφύγιο μέσα σ'ένα άδειο σπίτι. Αλλά σε λίγο άρχισε να πέφτει χαλάζι που περνούσε από ένα άνοιγμα και έπεφτε στο κεφάλι του. Ο άνθρωπος πήρε το χαλάζι για πετρούλες και άρχισε να λύνει τη γλώσσα του και να βρίζει τα παιδιά, που φανταζόταν ότι έριχναν τις πέτρες, γιατί το σπίτι που είχε μπει, ήταν σκοτεινό.

Τέλος, ανακάλυψε ότι οι πετρούλες ήταν χαλάζι. Λυπήθηκε και προσευχήθηκε: «Θεέ μου, αμάρτησα με τη γλώσσα μου, επειδή το σπίτι ήταν σκοτεινό».

Αν κατανοείς τα κίνητρα αυτών που βρίσκονται στο σκοτάδι, αναμφίβολα θα τους συγχωρνάς.

(«Το Συνέδριο των Πουλιών» του Πέρση ποιητή Φαρίντ Ατ-τάρ.)

Επιλογή Θ. Κατσιφής

Η ΟΡΘΗ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΣ

S. Narayan

«Σεις αδελφοί είσθε καλεσμένοι δια την ελευθερίαν. Μόνον μη παίρνετε την ελευθερίαν ως πρόφασιν δια σαρκικάς απολαύσεις αλλά δια της αγάπης να εξυπηρετείτε ο ένας τον άλλον, διότι όλος ο νόμος εκπληρώνεται με έναν λόγον – ν'αγαπήσεις τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου - .Εάν δε ο ένας δαγκώνει και κατατρώγει τον άλλον, προσέχετε μήπως καταφαγωθείτε μεταξύ σας».

Απ. Παύλος – Προς Γαλάτας (5.13-15)

Οι άνθρωποι σήμερα είναι ίσως πιο ελεύθεροι από κάθε άλλη εποχή, αλλά χρησιμοποιούν ορθά την ελευθερία τους; Ο Απ. Παύλος στην ανωτέρω επιστολή του έδινε μια συμβουλή για την εξυπηρέτηση του ανθρώπου από τον άνθρωπο αλλά και μια προειδοποίηση που είναι αποκαλυπτική ακόμη και σήμερα.

Στην καθημερινή ζωή μας η εξυπηρέτηση του ανθρώπου συχνά αποτελεί μόνον ένα μέρος των καθηκόντων που απορρέουν από την εργασία ορισμένων ατόμων. Έτσι είναι π.χ. καθήκον του υπαλλήλου να εξυπηρετήσει τον πελάτη είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα. Είναι δε ένα καθήκον για το οποίο ο υπάλληλος πληρώνεται και ως εκ τούτου μια τέτοια εξυπηρέτηση είναι συνήθως καθαρά τυπική και μηχανική. Βέβαια, υπάρχουν ευτυχώς και κάποιες περιπτώσεις ή μάλλον εξαιρέσεις με άτομα που διαθέτουν μια φιλικότητα και μια ζεστασιά που εκδηλώνεται

ακόμη και μέσα από το εργασιακό καθήκον τους.

Ό,τι αποκαλούμε καθήκον και εξυπηρέτηση, στην πραγματικότητα αφορά κάθε τομέα της ζωής και κάθε συνάνθρωπό μας. Τους συνεργάτες, τους συναδέλφους, τους πελάτες, τους ασθενείς για το γιατρό, τους μαθητές για το δάσκαλο, τους φίλους, την οικογένειά μας κλπ. Όταν ένας άνθρωπος εκτελεί αυτό το καθημερινό καθήκον, όχι προσπονητά και μηχανικά αλλά με προσοχή, καλή θέληση και ειλικρίνεια αρχίζει σιγά-σιγά να γίνεται πιο ευαίσθητος στις ανάγκες και τον πόνο των ανθρώπων γύρω του. Αρχίζει να νοιώθει μέσα του ότι η μηχανική αν και ευγενική εκτέλεση του καθήκοντος δεν είναι αρκετή, γιατί ένα τέτοιο καθήκον κινείται σε πολύ στενά πλαίσια αφού το κίνητρό του ουσιαστικά είναι η ψυχρή και στεγνή ώθηση ενός κοινωνικού κώδικα και ενός ηθικού πρέπει. Έτσι βαθμιαία μετακινεί τη συνείδησή του προς μια βαθύτερη και αγνότερη πράξη προσφοράς που μπορεί να ονομαστεί υπευθυνότητα. Μια διαφορά ανάμεσα στο καθήκον και την υπευθυνότητα αποτελεί η έλλειψη της υποχρέωσης στη δεύτερη. Η θέληση τώρα είναι πιο αγνή και η στάση ζωής με υπευθυνότητα μπορεί να παρομοιασθεί με την απάντηση του μικρού κοριτσιού που μετέφερε αγκαλιά το μωρό αδελφό της. Όταν ρωτήθηκε αν το μωρό ήταν βαρύ γι' αυτήν, απάντησε αυθόρμητα: **«Μα είναι αδελφός μου».**

Η υπευθυνότητα αυτή εμπεριέχει την αίσθηση του εσωτερικού ενδιαφέροντος για τον πλησίον, όπως επίσης κι ένα στοιχείο ενότητας και αγάπης. Το κίνητρο εδώ είναι πλησίασμα καρδιάς, σύνδεση και αλληλουχία. Δεν υπάρχει αίσθημα επιβολής ή εξαναγκασμού. Η αίσθηση **«φροντίζω τον αδελφό μου»** πηγάζει εκ των έσω. Η αντίληψη αυτή της αδελφοσύνης σταδιακά απλώνεται από την οικογένεια προς τα έξω, έως ότου αγκαλιάσει το μεγαλύτερο κύκλο που λέγεται ανθρωπότητα καθώς και κάθε άλλη μορφή ζωής. Γιατί όλες οι ζωές φαίνεται να είναι ενωμένες μεταξύ τους με μια λεπτή χρυσή κλωστή. Πολλές σκέψεις αρχίζουν τότε να κυριαρχούν στο νου του υπεύθυνου ανθρώπου, όπως π.χ. **«Δεν μπορώ να ευημερώ σε βάρος των αδελφών μου. Δεν μπορώ ν' αυξηθώ μειώνοντας κάποιον αδελφό μου. Δεν μπορώ να φέρω ευτυχία στον εαυτό μου προκαλώντας πόνο στον αδελφό μου-**

Δεν μπορώ να είμαι εγωκεντρικός και αδιάφορος για την οδύνη και τη στέρηση που πιθανόν να προκαλέσω στο περιβάλλον μου γιατί και εγώ αποτελώ μέρος του». Έτσι, ένας τέτοιος άνθρωπος νοιώθει υπεύθυνος για την ευημερία των συνανθρώπων του όπως και για τον εαυτό του. Κάθε ενέργειά του έχει πλέον τη ρίζα της στην εσωτερική αίσθηση του ενδιαφέροντος για το καλό των ανθρώπων γύρω του.

Η υπευθυνότητα στην υπηρεσία της ανθρωπότητας καλύπτει πολλούς τομείς της ζωής, ή μάλλον όλους. Η ανακούφιση του φυσικού πόνου με τον καλύτερο δυνατό τρόπο είναι ίσως ο πιο γνωστός τομέας προσφοράς, όπως και εκείνος της φυσικής πείνας και δίψας. Αλλά η μεγαλύτερη οδύνη και θλίψη βρίσκονται βαθιά ριζωμένες στην άγνοια - Avidya - και είναι ανάγκη να θεραπευτούν σε νοητικό και ψυχολογικό επίπεδο με την αγάπη και την ορθή καθοδήγηση. Εκείνοι που γνωρίζουν έστω και λίγα πράγματα για την ανακούφιση τέτοιας οδύνης οφείλουν να βοηθούν τους αδελφούς τους ώστε να αντιληφθούν την αιτία του πόνου και της θλίψης, όπως επίσης και τον τρόπο να τα ξεπεράσουν.

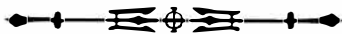
Στο μεγάλο κύκλο της ζωής ελάχιστα αντιλαμβανόμαστε ότι επηρεάζουμε συνέχεια το περιβάλλον μας με τις σκέψεις και τα συναισθήματα και έτσι βοηθούμε ή βλάπτουμε προσθέτοντάς τα στη δεξαμενή του πλανητικού ρεύματος της σκέψης. Όπως έλεγε κάποτε ο Σρί Ράμ, «εάν ένας άνθρωπος ζει μια όμορφη ζωή γεμάτος αγάπη τότε ο τρόπος της ζωής του, οι σκέψεις, τα συναισθήματά του, και οι ιδέες του βοηθούν τους άλλους ανθρώπους με τρόπους που δεν είναι εύκολο να γνωρίζουμε ακριβώς. Αλλά δεν υπάρχει κάτι δυναμικότερο και ισχυρότερο στη ζωή από αυτό». Θετικές και χαρούμενες σκέψεις αγάπης ενδυναμώνουν τις αόρατες δυνάμεις που φροντίζουν για την πλανητική ευημερία. Αντίθετα, σκέψεις θυμού, βίας και μισαλλοδοξίας επιφέρουν μεγάλη καταστροφή. Καθένας από εμάς οφείλει να αναγνωρίσει την ευθύνη του για τις σκέψεις και τα συναισθήματά του και την επιρροή αυτών των δύο επάνω στους συνανθρώπους μας. Σχετικά με αυτό η Α. Besant είχε δώσει την παρακάτω συμβουλή σ'έναν υποψήφιο μαθητή της που ζήτησε να εργασθεί στην εξυπηρέ-

τηση των ανθρώπων, μέσω του ρεύματος της δύναμης της σκέψης. **«Διαλέγοντας τις σκέψεις με τις οποίες κατευθύνει την ενέργειά του ο άνθρωπος, πρώτα οφείλει να υπολογίσει την δράση τους στον κόσμο- πόσο θα βοηθήσουν, πόσο θα δυναμώσουν, πόσο θα εξαγνίσουν και κατόπιν μέσα από το μεγάλο ρεύμα της σκέψης να στείλει εκείνες μόνο που θα είναι οι πιο χρήσιμες στους άλλους. Έτσι εργάζεται ο μαθητής».**

Δρώντας και εξυπηρετώντας τους ανθρώπους με ένα βαθύ συναίσθημα υπευθυνότητας, έρχεται κάποια στιγμή που η αίσθηση της υπευθυνότητας μετατρέπεται πλέον σε συμπόνια – μια βαθιά και ζωντανή αγάπη που αγκαλιάζει το παν με τρυφερότητα. Στο καθήκον υπάρχει δυαδισμός και φυσικά το ίδιο μπορεί να πει κανείς – μέχρι ενός σημείου και για την υπευθυνότητα ανάμεσα στον δρώντα και το άλλο πρόσωπο για το οποίο νοιώθει υπεύθυνος. Αλλά στη συμπόνια, η δυαδικότητα εξαφανίζεται εντελώς και επίσης δεν υπάρχει προσπάθεια, ούτε κατευθυνόμενη δράση προς κάποιον μέσω της ανθρώπινης συνειδητότητας. Η συμπόνια δεν είναι οίκτος ούτε συμπάθεια ούτε φιλανθρωπία ούτε αλτρουισμός, γιατί όλα αυτά φέρουν κατά κάποιο τρόπο, μέσα τους το σπόρο της δυαδικότητας. Η συμπόνια είναι μια έκφραση εκείνου που χαρακτηρίζεται σαν ενόραση γιατί η ενόραση της ψυχής τα διαπερνά όλα και αναδύεται πέρα από τη συνειδητότητα του χωριστού, προσωπικού εαυτού. Η εξυπηρέτηση τότε γίνεται ένα αδιάσπαστο κομμάτι της φύσης του ανθρώπου, όπως είναι το σύννεφο με τη βροχή, το δέντρο με τον καρπό του και το φυτό με το άνθος του.

Ένας τέτοιος άνθρωπος είναι εκείνος που εκτελεί το καθήκον του ορθά. Εξυπηρετεί και υπηρετεί την ανθρωπότητα νοιώθοντας χαρά στην ψυχή του και πληρότητα στην πράξη του αυτή. Γιατί είναι εκείνος ο οποίος χωρίς να ζητά τίποτα, κερδίζει το παν.

Theosophist (Ιούλιος 1989)

ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ

Μουσωνίου

Αίσχιστο πράγμα είναι, είτε, η γαστρίμαργία και η λαιμαργία. Δεν αντιλέγει κανείς. Αυτοί που αποσκοπούν να τα διαφύγουν όλα αυτά, είναι πάρα πολύ λίγοι, το ξέρω. Εγώ, αντιθέτως, βλέπω πως οι περισσότεροι άνθρωποι και όταν τους λείπουν τέτοια φαγητά τα ορέγονται και όταν είναι μπροστά τους, δεν έχουν τη δύναμη να απόσχουν από αυτά και τα χρησιμοποιούν, όταν τα χρησιμοποιούν, αφειδώς, ακόμα και προς βλάβη του σώματος. Η γαστρίμαργία είναι τάχα τίποτε άλλο παρά έλλειψη εγκράτειας στη τροφή, εξ' αιτίας της οποίας οι άνθρωποι προτιμούν στο φαί τους το ευχάριστο από το ωφέλιμο; Και λαιμαργία δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ασυμμετρία στη χρήση των τροφών. Η λαιμαργία είναι πάντοτε κακό και ιδιαίτερα φανερώνει τη φύση της μεταβάλλοντας τους λαίμαργους και εξομοιώνοντάς τους με γουρούνια ή σκυλιά στην απληστία και δεν μπορούν να φερθούν κόσμια ούτε με τα χέρια, ούτε με τα μάτια ούτε με τον οισοφάγο. Τόσο πολύ τους διεγείρει η επιθυμία να γευθούν την ηδονή του φαγητού. Οτι λοιπόν είναι αίσχιστο να είναι κανείς ένας τέτοιος άνθρωπος ως προς τη τροφή, είναι χαρακτηριστικό και από το ότι γινόμαστε όμοιοι στη περίπτωση αυτή πιο πολύ με τα άλογα ζώα παρά με φρόνιμους ανθρώπους. Αφού λοιπόν αυτό είναι αίσχιστο, το αντίθετο θα είναι το κάλλιστο, δηλαδή να τρώμε τακτικά και με κοσμιότητα και να επιδεικνύουμε εδώ πρώτα τη σωφροσύνη μας, πράγμα όχι εύκολο, αλλά που χρειάζεται πολλή επιμέλεια και άσκηση. Και γιατί αυτό; Διότι ενώ υπάρχουν πολλές ηδονές που σπρώχνουν τον άνθρωπο να αμαρτήσει και τον βιάζουν να ενδώσει σ' αυτές παρά το συμφέρον του, η πιο δυσμάχητη και πιο επικίνδυνη απ' όλες είναι η ηδονή της τροφής. Με τις άλλες ηδονές καταπιανόμαστε σπανιότερα και από μερικές μπορούμε ν' απέχουμε μήνες και

χρόνια ολόκληρα. Όμως με την ηδονή του φαγητού είναι ανάγκη να δοκιμαζόμαστε κάθε ημέρα και σε πολλές περιπτώσεις δύο φορές την ημέρα. Δεν είναι δυνατόν να ζήσει αλλιώς ο άνθρωπος. Επομένως όσο περισσότερο δοκιμαζόμαστε από την ηδονή του φαγητού τόσο περισσότεροι είναι οι κίνδυνοι απ'εδώ. Και δεν είναι ένας και μοναδικός κίνδυνος αμαρτήματος κάθε μέρα η προσφορά τροφής, αλλά περισσότεροι κίνδυνοι.

Γιατί και εκείνος που τρώει περισσότερο απ'όσο χρειάζεται αμαρτάνει και αυτός που βιάζεται στο φαί του όχι λιγότερο, και αυτός που μολύνεται τρώγοντας περισσότερο απ'ότι του χρειάζεται και αυτός που προτιμά τα τερπνά φαγητά από τα υγιεινότερα και αυτός που δεν μοιράζει ίσες μερίδες στους συντρώγοντες. Είναι και μια άλλη αμαρτία γύρω από τη τροφή, όταν τη προσφέρουμε σε καιρό μη κατάλληλο και ενώ πρέπει να κάνουμε κάτι άλλο, τρώμε. Αφού υπάρχουν τέτοιες και τόσες αμαρτίες γύρω από τη τροφή, πρέπει να καθαριστούμε απ'όλες αυτές και να μην είναι ένοχος καμμιάς αυτός που σκοπεύει να είναι σώφρων στο μέλλον. Καθαρίζεται κανείς και γίνεται αναμάρτητος όταν συνηθίζει τον εαυτό του να διαλέγει το φαί όχι για να ηδονίζεται, αλλά για να τρέφεται, ούτε για να ευχαριστείται χάφτοντας, αλλά για να δυναμώνει το σώμα του. Η κατάποση είναι πέρασμα της τροφής και όχι όργανο ηδονής, το ίδιο και η κοιλιά η οποία παίζει το ρόλο της ρίζας των φυτών. Όπως το φυτό το τρέφει η ρίζα παίρνοντας τη τροφή απ'έξω, έτσι και η κοιλιά τρέφει το ζώο με τα φαγητά και τα ποτά που δέχεται. **Όπως λοιπόν στα ζώα συμβαίνει να τρέφονται για να συντηρούνται και να ζούν και όχι χάριν ηδονής, κάτι παρόμοιο είναι και για τον άνθρωπο η τροφή, μέσον ζωής και φάρμακο.** Γι'αυτό και επιβάλλεται να τρώμε για να ζούμε, όχι για να απολαμβάνουμε ηδονή, αν πρόκειται βεβαίως να είμαστε σύμφωνοι με τον άριστο λόγο του Σωκράτη, ο οποίος είπε ότι **οι πύοι πολλοί άνθρωποι ζούν για να τρώγουν, ενώ αυτός ο ίδιος έτρωγε για να ζεί.** Διότι βέβαια ένας άνθρωπος που θέλει να είναι χρηστός, δεν θα θεωρήσει άξιο να είναι παρόμοιος με τους πολλούς και να ζεί για να τρώγει, όπως ακριβώς εκείνοι που θηρεύουν με κάθε τρόπο την ηδονή από την τροφή.

Ότι επίσης και ο Θεός που δημιούργησε τον άνθρωπο, έδωσε και τις τροφές και το ποτό για να διατηρείται και όχι χάριν ηδονής, από το εξής κυρίως μπορεί κανείς να το αντιληφθεί. Η τροφή δηλαδή όταν κατ'εξοχήν εκτελεί το έργο της, ήτοι κατά την πέψη και την

κυκλοφόρησή της, τότε καθόλου δεν ευχαριστεί τον άνθρωπο, αλλά απλώς τότε τρεφόμαστε από αυτήν και δυναμώνουμε· και τότε δεν αισθανόμαστε καμιά ηδονή, μολοντί ο χρόνος αυτός είναι πολύ περισσότερος από εκείνο κατά τον οποίο τρώμε.

Έπρεπε λοιπόν, αν βεβαίως ο Θεός εφεύρε για μας τη τροφή χάριν ηδονής, να ευχαριστούμεθα εμείς απ' αυτήν κατ' αυτό το περισσότερο χρόνο, και όχι κατ' εκείνο τον ελάχιστο χρόνο, που καταπίνουμε. Και όμως χάριν εκείνου του ελάχιστου χρόνου, κατά τον οποίο αισθανόμαστε ηδονή, ετοιμάζουμε μύρια φαγητά, διασχίζουμε τη θάλασσα απ' άκρη σε άκρη, στους μαγείρους αποδίδουμε περισσότερη σημασία παρά στους γεωργούς, μερικοί παραθέτουν δείπνα ξοδεύοντας την αξία ολόκληρου αγρού· και όλ' αυτά ενώ σε τίποτε δεν ωφελούνται τα σώματα από την πολυτέλεια των φαγητών.

Όλως το αντίθετο: όσοι χρησιμοποιούν τις πιά εύωνες και λιτές τροφές, αυτοί είναι πάρα πολύ δυνατοί. Ός επί το πλείστον βλέπει κανείς πως οι δούλοι είναι πιο ρωμαλέοι απ' τους κυρίους τους κι' οι χωρικοί από τους αστούς κι' οι πτωχοί από τους πλούσιους και επίσης βλέπει κανείς αυτούς όλους να μπορούν να κοπιάζουν πιο πολύ και να κουράζονται πιο λίγο στις δουλιές τους και να αρρωσταίνουν σπανιότερα και να υποφέρουν ευκολότερα το κρύο, τη ζέση, την αγρύπνια, κάθε τι τέτοιο.

Και λοιπόν, αν το ίδιο δυναμώνει το σώμα και η πολυτελής και φτωχική και λιτή τροφή, εν τούτοις πρέπει να προτιμά κανείς τη φτωχική και λιτή, γιατί αυτή είναι πιά πολύ σύμφωνη με τη σωφροσύνη και ταιριάζει στον αγαθό άνθρωπο πιά πολύ, όπως είναι προτιμότερο αυτό που εύκολα αποκτούμε απ' αυτό που αποκτούμε δύσκολα και αυτό που δεν ενοχλεί, απ' αυτό που ενοχλεί και αυτό που είναι έτοιμο από το ανέτοιμο είναι πιο ταιριαστό για τους χρηστούς ανθρώπους.

Τέλος για να ανακεφαλαιώσω σχετικά με τη τροφή, λέγω ότι πρέπει σκοπό της να έχει την υγεία και τη δύναμη και γι' αυτό μόνο πρέπει να τρώμε, οπότε δεν έχουμε καμιά ανάγκη για πολυτελή φαγητά· και όταν κανείς τρώγει, πρέπει να φροντίζει να είναι κόσμιος και να τηρεί το αρμόζον μέτρο και να υπάρχει μέγιστη διαφορά ανάμεσα στον καθαρό και τον βραδύ.

Εις Μνήμην

Η Θεοσοφική Εταιρεία της Ελλάδος αναγγέλει με
μεγάλη λύπη της το θάνατο του αειμνήστου
αδερφού **Παν. Αναγνώστου**, ο οποίος εγκατέλειψε
το γήινο βίο την **28 Ιουνίου 2003**.

Ο αδερφός Παν. Αναγνώστου υπήρξε μέλος
της Θεοσοφικής Εταιρείας επί πολλά χρόνια και διετέλεσε
Γενικός Γραμματέας κατά την περίοδο (1994-2000).

Η δραστηριότητά του στον πνευματικό τομέα υπήρξε
αξιόλογη και ο θάνατός του θα αφήσει ένα δυσαναπλήρωτο
κενό στον ευρύτερο πνευματικό χώρο.

Μεγαλύτερο θα είναι το κενό που αφήνει
στους κόλπους της Θεοσοφικής Εταιρείας,
της οποίας τα μέλη θα τον θυμούνται πάντα με αγάπη
και αδερφικά αισθήματα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΜΙΛΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 25, 106 71 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.2103620702 ΤΗΛ & FAX: 2103610961

Είσοδος Ελευθέρη – Ώρα 800 μμ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

- 7 Τρίτη: ΗΛΙΟΣ, Μαρία Τομπούλογλου: Το έργο και η Προσωπικότητα του Γουίλιαμ Μπάτλερ Γέιτς
- 9 Πέμπτη: ΑΠΟΛΛΩΝ, Γ.Σιβρής: Εναρκτήρια ομιλία με θέμα: «Το πνευματικό έργο στο Θεοσοφικό Χώρο».
- 10 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Άσπα Κωστοβασιλή: Απόψεις Κρισναμούρτι. “Τι σχέση έχει ο θάνατος προς τη ζωή”.
- 14 Τρίτη: ΗΛΙΟΣ, Θ. Καφετζόπουλος: Περί προσευχής
- 16 Πέμπτη: ΑΡΤΕΜΙΣ, Κρ. Ιωαννίδου: Από τη βουδδιστική παράδοση (μέρος 1ον)
- 17 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Ηρώ Ζάραγκα: Ηρακλείτου – Fragmenta (αποσπάσματα)
- 20 Δευτέρα: Κ.ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ιφιγ. Κασταμονίτη: Άνθρωπος και Ναός - Μία Μυητική Πορεία
- 21 Τρίτη: ΗΛΙΟΣ, Ηρώ Ζάραγκα: Το κίνημα των γνωστικών στην Αλεξάνδρεια (μέρος 2ον)
- 23 Πέμπτη: ΑΠΟΛΛΩΝ, Κυρ. Αντωνίου: Περί αριθμοσοφίας (Ένας από τους κλάδους της εσωτερικής επιστήμης)
- 24 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Σπύρος Ντζιώρας: Εμπειροκλήης
- 30 Πέμπτη: ΑΡΤΕΜΙΣ, Ι. Παπαδόπουλος: Τα Μυστήρια των Καβείρων
- 31 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Θ. Κατσιφής: Κρισναμούρτι : Ο Φόβος.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

- 3 Δευτέρα: Κ.ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Χρ.Ιωαννίδου: Ιερά Ινδικά Κείμενα
- 4 Τρίτη: ΗΛΙΟΣ, Ηρώ Ζάραγκα: Ο γνωστικισμός στη Δυτική Ευρώπη
- 6 Πέμπτη: ΑΠΟΛΛΩΝ, Γ.Σιβρής: Η παιδεία υπό το φως της εσωτερικής διδασκαλίας (μέρος 1ον)
- 7 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Βασ. Καρχαντζός: Αύρα- Αχαϊκά αρχαία σύμφωνα με τον Ερμητισμό.
- 11 Τρίτη: ΗΛΙΟΣ, Γ.Σιβρής: Μάγοι και αλχημιστές του Μεσαίωνα
- 13 Πέμπτη: ΑΡΤΕΜΙΣ, Κρ.Ιωαννίδου: Από τη βουδδιστική παράδοση (μέρος 2ον)

- 14 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Κρ. Ιωαννίδου: Η Φωνή της αιγής
- 18 Τρίτη: Επέτειος για την Ίδρυση της Θεοσοφικής Εταιρείας
- 20 Πέμπτη: ΑΠΟΛΛΩΝ, Κυρ. Αντωνίου: Περί αριθμοσοφίας (μέρος 3ον)
(Ένας από τους κλάδους της Εσωτερικής Επιστήμης)
- 21 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Ηρώ Ζάραγκα: Το «ενύπνιον» του Κιζέρωνος.
- 24 Δευτέρα: Κ.ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Ιφιγ.Κασταμονίτη:
Αγώματα και εικόνες – Σύμβολα λατρείας
- 25 Τρίτη: ΗΛΙΟΣ, Μαίρη Ζωγράφου: Το άγιο όρος στην αρχαιότητα.
- 27 Πέμπτη: ΑΡΤΕΜΙΣ, Ι. Κασταμονίτη: Η μεταφυσική της μουσικής.
- 28 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Βασ.Καρζαντζός: Ραμαζντίνα (μέρος 1ον)

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

- 1 Δευτέρα Κ.ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Ιφιγ. Κασταμονίτη:
Τα «έμφυχα» αγώματα – Θεοουργία.
- 2 Τρίτη: ΗΛΙΟΣ, Ουρ. Ντάζου: Περί αγάτης
- 4 Πέμπτη: ΑΠΟΛΛΩΝ, Γ.Σβήρης: Η παιδεία υπό το φως της Εσωτερικής διδασκαλίας
(Μέρος 2ον)
- 5 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Θ. Μανσόλας: Περί πίστεως και θρησκείας
- 9 Τρίτη: ΗΛΙΟΣ, Θ. Καφετζόπουλος: Η Μαγεία κατά τον Παράξελο
- 11 Πέμπτη: ΑΡΤΕΜΙΣ, Κρ. Ιωαννίδου: Από τη βουδδιστική παράδοση (μέρος 3ον)
- 12 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Ιφ. Κασταμονίτη: Θεοί και Θεομορφές
- 15 Δευτέρα : Κ.ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Χρ. Ιωαννίδου: Ιερά Ινδικά Κείμενα
- 16 Τρίτη: ΗΛΙΟΣ, Μαρία Τομπούλογλου: Ιερά φυτά
- 18 Πέμπτη: ΑΠΟΛΛΩΝ, Ι.Κυριακάκος: Φιλοσοφία και πυρηνική επιστήμη
- 19 Παρασκευή: ΑΛΚΥΩΝ, Θ. Κατσιφής: Αιφνίδια φώτιση – ΖΕΥ

Η αδερφή **Μαρία Βασιλοπούλου** προσέφερε υπέρ της Θεοσοφικής Εταιρείας το ποσόν των 60.00€ εις μνήμην του αείμνηστου αδερφού **Παναγιώτη Αναγνώστου**.

Μεταξύ μας

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τα Γραφεία του «ΙΛΙΣΟΥ»
Βουκουρεστίου 25, α' όρο-
φος Κωδ. 106 71, είναι ανοι-
κτά κάθε ημέρα από 10.30 -
1, εκτός Σαββάτου και Κυ-
ριακής.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ-ΔΩΡΕΕΣ

Παρακαλούμε όπως απο-
στέλλετε με ταχυδρομική
επιταγή προς: Περιοδικό

« Ι Λ Ι Σ Ο Σ »

**ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 25,
106,71 Αθήνα.**

Επίσης αποστέλλετε με τρα-
πεζική επιταγή μόνο εις:

Θεοσοφική Εταιρεία, Βου-
κουρεσίου 25, 106 71, Αθήνα

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ

Ζάκυνθος: Παν. Βλαχόπουλος

Βόλος: Γ. Κουκουβίνος

Ηράκλειο: Μ. Λασηθιωτάκη

Ιωάννινα: Ελευθ. Τζομάκας

Κέρκυρα: Γεώργιος Αγιούς

Λαμία: Γ. Μουτάφης

Λάρισα: Ισ. Φελλούς

Πάτρα: Αθ. Κοντοσάκης

Ρόδος: Αντ. Βεργωτής

Σύρος: Π. Ζαραφωνίτης

Χαλκίδα: Δημ. Δημαρέλος

Χανιά: Εμμ. Νοδαράκης

Κύπρος:

Αθαν. Παπαδόπουλος

Γρ. Αυξεντίου 29

Μέγαρο Δίπα 456

T.T. 6021, Λάρνακα

Τηλ. 00357-24654511 (Οικίας)

Όλα τα άρθρα γνωστών συγγραφέων που δημοσιεύονται
στο περιοδικό Ιλισός φέρουν την ευθύνη των ιδίων για το
περιεχόμενό τους και δεν σχολιάζονται ούτε λογοκρίνονται
από την συντακτική επιτροπή του Ιλισού.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ Ή ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΜΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗ

(χωρίς έξοδα αποστολής για παραγγελίες αξίας άνω των 40,00 €)

- Μετενσάρκωση (Παπύς)	10,50
- Η Ζωή μετά τον Θάνατο (Αννυ Μπέζαντ)	09,00
- Εισαγωγή στην Επιστήμη του Αποκρυφισμού* (Τζουλιάνο Κρέμμετζ)	06,50
- Τσάκρα. Οι Πύλες της Ψυχής προς τους Αόρατους κόσμους (Κ. Λεντμπήτερ)	12,00
- Τα Αόρατα Σώματα του Ανθρώπου και οι Απεικονίσεις τους (Κ. Λεντμπήτερ)	20,50
- Σύγχρονες Επιστολές των Διδασκάλων της Σοφίας. Α' (Ροζέρ ντε Πεν)	12,00
- Σύγχρονες Επιστολές των Διδασκάλων της Σοφίας. Β' (Ροζέρ ντε Πεν)	13,00
- Σύγχρονες Επιστολές των Διδασκάλων της Σοφίας. Γ' (Ροζέρ ντε Πεν)	15,00
- Ανώνυμη Αδελφότητα (Στέργου Χρούση)	08,00
- Μύστης κατά την τάξη Μελχισεδέκ (Στέργου Χρούση)	16,00
- Το Βιβλίο του Ενώχ (Γρηγόρη Κατσαρέα)	10,00
- Διδασκαλίες Αρνιδών (Υβ Μπερτού)	09,00
- Ο Ιερός Αριθμός 7 (Ι. Μιχαήλ)	12,00
- Ο Ελευθεροτεκτονισμός (Paul Naudon)	08,00
- Το Κρυμμένο Νόημα του Τεκτονισμού* (Γ. Γουϊλμχερστ)	10,00
- Η Μυστική Ιστορία του Τεκτονισμού (Κ. Λεντμπήτερ)	13,00
- Το Βιβλίο του Τέκτονος Μαθητού (Οσβαλντ Βιρτ)	15,00
- Το Βιβλίο του Τέκτονος Εταίρου (Οσβαλντ Βιρτ)	14,00
- Το Βιβλίο του Τέκτονος Διδασκάλου (Οσβαλντ Βιρτ)	19,00
- Τι οφείλει να γνωρίζει ο Διδάσκαλος Τέκτων* (Παπύς)	07,00
- Αρχές και Φιλοσοφία των Ελευθεροτεκτόνων του Αρχαίου και Αποδεδεγμένου Σκοτικού Τύπου. (Morals and Dogma). Α' (Α. Pike)	23,00
- Αριθμημένη Πολυτελής Έκδοση (Morals and Dogma). Α' (Α. Pike)	43,00
- Αρχές και Φιλοσοφία των Ελευθεροτεκτόνων του Αρχαίου και Αποδεδεγμένου Σκοτικού Τύπου. (Morals and Dogma). Β' (Α. Pike)	14,00
- Αριθμημένη Πολυτελής Έκδοση (Morals and Dogma). Β' (Α. Pike)	32,00
- Τεκτονικών Μουσείων (No 16) (Πέτρου Γράβιγκερ)	15,00
- Θεμέλια Βασιλικής Τέχνης & Τεκτονικά Ομιλία (Πέτρου Γράβιγκερ) ..	16,00
- Δια την Κατάρτισιν του Μαθητού Τέκτονος (Ιωάννου Α. Βασιλή)	11,00
- Τα Αρχαία Καθήκοντα - Landmarks (Κώστα Διμελή)	12,50
- Ελληνικό Τεκτονικό Εγχειρίδιο (Ανδρέα Χρ. Ριζόπουλου)	21,00
- Οι Τέκτονες του 1821 (Χρίστος Α. Ριζόπουλου)	12,00
- Η Ερμητική Παράδοση στον Ελευθεροτεκτονισμό.* (Αρχαίος και Αρχέγονος Ανατολικός Τύπος του Μίσρα(γρίμ και Μέμφιδος (Sebastiano Caracciolo 33o 90o 97o)	10,50
- Κάιν (Λόρδου Βύρωνος). Μεταφυσικά Σχόλια του Φάμπρ ντ' Ολιβέ	43,00
- Τα Ιερά Μυστήρια των Μάγια και των Κίτσε και η σχέση τους με τα Ιερά Μυστήρια της Αιγύπτου, της Ελλάδος, της Χαλδαίας και της Ινδίας ή Ο Ελευθεροτεκτονισμός σε χρόνους προγενέστερους του Ναού του Σολομώντος * (Αύγουστος Λε Πλονζόν)	11,00
- Η Γεωπολιτική του Ελευθεροτεκτονισμού (Φρανσουά Τυάλ)	15,00
- Το Μέγα Απόρητο Α' (Η Βασιλική Τέχνη) (Ελφράς Λευί)	10,00

- Το Μέγα Απόρητο Β' (Τα Μυστήρια των Ιεροφαντών) (Ελιφάς Λευί)	13,00
- Η Ιστορία της Μαγείας. Α' (Ελιφάς Λευί). Μετάφραση Π. Γράβιγγερ	17,50
- Η Ιστορία της Μαγείας. Β' (Ελιφάς Λευί). Μετάφραση Π. Γράβιγγερ	15,00
- Δόγμα της Υψηλής Μαγείας (Ελιφάς Λευί). Μετάφραση Π. Γράβιγγερ	18,50
- Τυπικό της Υψηλής Μαγείας (Ελιφάς Λευί). Μετάφραση Π. Γράβιγγερ	19,00
- Το Βιβλίο των Σοφών (Ελιφάς Λευί)	11,00
- Η Βίβλος της Ελευθερίας* (Ελιφάς Λευί)	11,00
- Η Ερμητική και Καμπαλιστική Ερμηνεία του Οράματος του Ιεζεκιήλ* (Ελιφάς Λευί)	09,00
- Η Ερμητική και Καμπαλιστική Ερμηνεία της Αποκαλύψεως του Ιωάννου* (Ελιφάς Λευί)	09,00
- Η Απόκρυφος Εξέλιξις της Ανθρωπότητας (Κ. Ζιναραζαντάζα)	18,00
- Οι Διδάσκαλοι και η Ατραπός (Κ. Λεντιμπήτερ)	24,00
- Πραγματεία επί των Αποκρύφων Επιστημών (Παπύς)	21,00
- Το πρόβλημα του Κακού στο Αστρικό Πεδίο. Α' (Σ. ντε Γκουαϊτά)	22,00
- Το πρόβλημα του Κακού στο Αστρικό Πεδίο. Β' (Σ. ντε Γκουαϊτά)	16,00
- Το πρόβλημα του Κακού στο Αστρικό Πεδίο. Γ' (Σ. ντε Γκουαϊτά)	20,00
- Οι Δοξασίες και οι Τελετουργίες των αποκρύφων Οργανώσεων* (Φάκελλος Μαγεία) (Μισέλ Μονρώ)	10,00
- Πως θα καταπολεμήσουμε την Βασκανία και τις Αρνητικές Δυνάμεις (Παπύς)	06,00
- Ο Παράκελσος και η ουσία της Διδασκαλίας του (Φρ. Χάρτμανν)	17,00
- Αναζητώντας τους Ροδόσταυρους (Φραντς Χάρτμανν)	11,00
- Για το Ερυθρό Ρόδο και τον Χρυσό Σταυρό* (Ερμητισμός, Αλχημεία και Μυητικά Τάγματα) (Ζ. Π. Τζιουντιτσέλι Ντε Κρεσσάκ - Μπασελερί)	11,00
- Αυτοκυριαρχία και Πεπρωμένο με τους Κύκλους της ζωής (Χ. Σ. Λιούις)	15,00
- Η Μυστικιστική ζωή του Ιησού (Χ. Σ. Λιούις)	15,00
- Προσενχές από όλο τον κόσμο (Μάνυ Τσιλάρ)	07,00
- ECCE HOMO (Λουί Κλωντ ντε Σαίν Μαρτέν)	07,00
- Ο Εσωτερικός χαρακτήρας των Ευαγγελίων (Ε. Π. Μπλαβάτσκι)	07,00
- Εξέτασις Χρυσών Επών των Πυθαγορείων (Φάμπρ ντ' Ολιβέ)	12,00
- Ο Θρύλος του Τέταρτου Μάγου (Χένρυ Βαν Ντάικ)	04,00
- Η μικρή Γιόγκα της καθημερινότητας (Κ. Δεστεφάνου)	08,00
- Πρόταση για μια υγιεινή διατροφή (Κ. Δεστεφάνου)	08,00
- Μέγα Ελληνο-Αγγλικό Λεξικό (Τζων Πίκερινγκ)	50,00
- Αφίσα "Ροδοσταυρικός Πίνακας του Ερμητισμού και της Αλχημείας"	10,20
- 7 Γκραβούρες του Ραφαήλ Σάντι (Πολυτελής Έκδοση)	73,00

τα βιβλία με * ανήκαν στις εκδόσεις Aldebaran

Ονοματεπώνυμο Τηλέφωνο
 Οδός Αρ. Πόλη Τ.Κ.

(1.254)

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

Ταχ. Διεύθυνση: Τ.Θ. 51134, 145 10 Κηφισιά

Τηλ.: 210.80.77.513 Fax: 210.62.50.513

<http://tetraktys.cjb.net>

e-mail:tetrakty@otenet.gr

STANISLAS DE GUAÏTA

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ ΣΤΟ ΑΣΤΡΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Κάθε ισχύς στην Μαγεία έγκειται στην Βούληση και στην Πίστη • Η Μαγική Άλυσος και τα Μυστήριά της • Η Γοητεία ως φαινόμενο της Υποβολής • Η Μαγεία είναι η εξάσκηση της δημιουργικής ισχύος που την αποκτά κανείς από την γήινη ζωή • Μετεωρισμός • Ατομικές και συλλογικές βουλήσεις στην υπηρεσία του καλού ή του κακού • Ο αφορισμός ως είδος ιερής βασκανίας • Τα μυστήρια της ανθρώπινης γεννήσεως • Μαγική και Ιερατική εγκράτεια • Πυθαγόρας • Μωυσής • Πορφύριος • Οι 4 μορφές της μαγικής υποδουλώσεως • Ύπνωση • Παρασιτικές οντότητες • Οι εξοικείωση με τον κόσμο των Αοράτων όντων είναι συνήθως αρνητική • Σχέσεις με τις Ανώτερες Διάνοιες, τις ένδοξες Ψυχές και τους Αγγέλους.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Οι αρχές που συνθέτουν τον άνθρωπο σύμφωνα με την Καμπαλιστική και την Ινδουιστική διδασκαλία • Ο θάνατος ως συνθετικό φαινόμενο • Το Μεγάλο Έργο της Αναστάσεως • Ο Ελιφάς Λευί επαναφέρει στην ζωή την κόρη του • Αληθής και ψευδής προσωπικότητα • Πως πληρώνεται το χρέος των Μαύρων Μάγων • Το βάραθρο της Εκάτης και το Πεδίο της Περσεφόνης • Η λατρεία των νεκρών • Αιματηρές τελετουργίες που απαγόρευσε ο Μωυσής • Νεκρομαντεία • Το κοσμικό ταξίδι των Ψυχών • Ορφικό και Πυθαγόρειο δόγμα • Μανιχαίοι • Δρυίδες • Η Μαγεία των Μεταστοιχειώσεων • Μεταμορφώσεις του Αστρικού Σώματος • Λυκανθρωπία • Φυλακτά του αοράτου κόσμου • Αλχημεία.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Τ.Θ. 51 134, 145 10 Κηφισιά

Τηλέφωνο: 210.80.77.513 Fax: 210.62.50.513

<http://tetraktys.cjb.net> e-mail: tetrakty@otenet.gr